

DELBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslobođenja 3. szám, (Wagner palota). Telefonszám: 31-37. Éjjei 24-88. Sürgőnycim: "Délbácska" Novisad. Póstatakarékpenztári csekk száma Zagreb: 46.692

NOVISAD, 1927. DECEMBER 4.

VASÁRNAP

Előfizetési ára: egy óra 40 din; három óra 120 din, fél évre 240 din, és egész évre 480 dinár. Egyesszám ára hétköznap 1-50 dinár, vasárnaponként 2 dinár; külföldre előfizetési díj egy hónapra 50 dinár.

Veszélyben az autonomia

Négy héttel ezelőtt választották meg Novisád város törvényhatósági bizottságát, amely azonban mindeközben még nem ülhetett össze és nagyon bizonytalan, hogy mikor ül össze. Néhány embernek teljesen alaptalan és okatlan fellebbezése juttatta kátyuba Novisád autonómiáját. Az egész város lakossága megkönnyebbüléssel fogadta azt a hírt, hogy a novisádi városházán visszatér a törvényes rend uralma, megszűnik a protekciós kinevezési rendszer és a nép akaratából választott közgyűlés fogja vezetni a város ügyeit. A fellebbezők, a főispáni határozat után valószínűleg maguk is meggyőződhetek arról, hogy teljesen céltalan a törvényhatósági bizottság megválasztása ellen beadott mindenféle további fellebbezés. Néhány ember vélt sérelme miatt nem akadhat meg a város autonómiája, nem szabad miatta fenntartani a mai rendszert a novisádi városházán.

Intenzív erőteljes és főleg egészséges munkának kell meghonosodnia a városházán, ami azonban csak akkor következhet be, ha az autonómiát nem gáncsolják el — még jóakarattal sem. A fellebbezők ugyan azzal érvelnek, hogy ők a törvény érvényre jutása érdekében fellebbeznek, de amikor ily módon a törvényességet védik, ugyanakkor megakadályozzák a törvényesség érvényre jutását. Azt senki sem vitathatja el, hogy a legfontosabb mégis csak a város összlakosságának érdeke. Ez pedig az, hogy minél előbb üljön össze a közgyűlés.

Igaz ugyan, hogy sokan szeretnék elgáncsolni a közgyűlés munkáját, ezek azonban a saját egyéni üzleteiket féltik attól az egészséges levegőtől, amely a megválasztott törvényhatósági bizottság bevonulása révén fog bevonulni a novisádi városháza közgyűlési termébe. Ellenzik a törvényhatósági bizottság összehívását azok a szélsőséges nacionalisták is, akik mind főkmussoliniknek érzik magukat. Ezek azonban csak hangban nagyok, számbelileg viszont nagyon kicsinyek.

A Pribicevics párt komolyabb elemel is mind a közgyűlési terem békés munkájának a hívei és így erről az oldalról sem várható zavar a város érdekében kifejtett munka közben. Azok, akik komolyan törődnek ennek a városnak és lakosságának érdekével, nem is képviselhetnek más álláspontot, mint azt, hogy a törvényhatósági bizottság minél előbb kezdje meg alkotó munkáját. Reméljük, hogy ez meg is fog történni, bármennyire is nem akarják ezt egyesek.

A város magyar lakossága és a törvényhatósági bizottságba beválasztott képviselői különösen nagy fontosságot tulajdonítanak annak, hogy a közgyűlés minél előbb összeüljön, mert a mai rendszert nagyon károsnak tartják a város összlakosságára nézve. Azonkívül azonban, miután a kinevezési rendszer teljesen elintézett áll a demokratikus fellegással, végzetesnek tartják azt, hogy esetleg még két hónapig a kibővített tanács vezesse a város ügyeit. Ha a főispáni határozatát meg is fellebbezik az elégedetlenek, akkor sem szabadna összeülni még egyszer a régi kibővített városi tanácsnak.

Oroszország katonai támogatásáról biztosította Litvániát

Varsóból jelentik: A kovnot orosz követ megjelent a litván külügyminiszternél és bejelentette, hogy ha Lengyelország megtámadja Litvániát, akkor Szovjetország haladéktalanul megteszi a szükségesé váló intézkedéseket.

A bolgár kölcsön és a magyar-román birtokper

Genfi jelentés szerint, a Népszövetség pénzügyi bizottságának péntek délután tartott bizalmas ülésén tárgyalásra került, a bolgár kölcsön kérdése. A bolgár kormány négy millió font sterling kölcsönt óhajt felvenni a Népszövetség segítségével, az ország pénzügyeinek rendbehozatala céljából. A kölcsön megoldása bizonyos nehézségekbe ütközik. Első feltétel az, hogy a bolgár nemzeti bankot magánbankká alakítsák át.

Várnak a szovjetdelegátusok

A Genfben időző szovjet delegációnak eredeti szándéka volt, hogy a leszerelést előkészítő bizottság ülésének befejezése után, tehát legkésőbb ma este, vagy holnap reggel elutazik Genfből. A Népszövetség folyósója azt beszéli, hogy a szovjet delegátusok találokni óhajtanak a népszövetségi tanács bizonyos személyiségeivel. Különösen arra vetnek súlyt, hogy Briand francia külügyminiszterrel találkozzanak.

A magyar-román ügy

A magyar-román vitával kapcsolatban Titulescu táviratot küldött a Népszövetség fő-

titkárságához, amelyben azt kéri, hogy a magyar-román vitás kérdést a tanácsülés végére tűzze ki, mert valószínűleg csak az üléselés megkezdése után utazhat Genfbe.

Budapesti jelentés szerint, Apponyi Albert gróf tegnap déli egy órakor a népszövetségi tanácsülésre Genfbe utazott.

A Revue de Geneve hasábjain rendkívüli figyelemreméltó tanulmány jelent meg, a magyar-román vitás kérdésről, Scelle György dijoni egyemi tanár tollából. Scelle, aki elsőrangú szakértő a nemzetközi jog terén, kiválóan alapos és teljesen tárgyilagos cikkében, a leghatározottabban a magyar álláspont mellett foglal állást.

Amerika fegyverkezik

Washingtonból jelentik: Coolidge elnöknek a szovjet delegáció leszerelési javaslatával kapcsolatban az az álláspontja, hogy a tengeri leszerelés száz százalékos végrehajtása, az egész világra súlyos következményekkel járna. A Fehér Házban úgy tudják, hogy Coolidge elnök a kongresszus holnaputáni első ülésén, újabb cirkulók építését fogja javasolni.

Chamberlain angol külügyminiszter közvetít Briand és Mussolini között

Párisból jelentik: Briand külügyminiszter újságírók előtt annak az óhajlásának adott kifejezést, hogy az angol külügyminiszter közvetíteni fog Genfben, az olasz francia tárgyalások megvalósítása ügyében. Olyan hírek is

hallatszanak Párisban, hogy Briand és Chamberlain ma délutáni párisi találkozója folyamán, szó lesz Briand és Mussolini esetleges személyes találkozásának kérdéséről is.

Az olasz király aláírta az olasz-albán szerződést

Rómából jelentik: A parlamentben kiosztották Mussolini jelentését az Olaszország és Albánia közötti védelmi szerződésről. Mussolini közli a jelentésben a szerződésről, hogy a király tegnap aláírta, a november 22-én kötött szerződés szövegét és annak pótzáradékát. A miniszterelnök hangsúlyozza a jelentés során azoknak a földrajzi és történelmi kötelekeknek jelentőségét, amelyek Olaszországot és Albániát

egymáshoz kötik és azokban a történelem kifejezését látja.

A továbbiakban ismerteti az olasz-albán viszony tisztázására irányuló munka egyes állomásait, egészen az utolsó előtti olasz-albán szerződés aláírásáig. Olaszország azóta elégedő alkalommal bebizonyította a szerződés alkalmazásával, hogy az európai béke érdekében előmozdítását akarja.

Forrong az orosz parasztság, az ellenzeki politikusok külföldre menekülnek

Berlinből jelentik, hogy a német fővárosba Oroszországból kerülő uton hírek érkeztek arról, hogy Oroszországban forrong a parasztság. Dél-Oroszországban a hadsereg Trockij pártjára állt és megtagadta az engedelmességet. A fellázadt csapatok élén állítólag Odessza katonai parancsnoka áll. Hírszerint a felkelés elfojtására kiküldött Dacsenkót katonái megölték.

A forrongások tulajdonképpen oka, hogy

a parasztság követeli, hogy a neki kiutalt föld tulajdonjogát írják a nevére és ne csak ideiglenesen birtokolja, amint azt Lenin elrendelte. Sztalin hajlandó volna a parasztság kívánságát teljesíteni ezt azonban a városi közbiztonság nem akarja, mert a parasztság így tulajdba jutna. Hírszerint előkelő ellenzéki szovjet politikusok érdeklődtek, hogy kaphatnak-e állandó letelepedési engedélyt Németországban.

A főispán visszatartotta a noviszádi városi választásokra vonatkozó összes ügyiratokat s azokat csak a közigazgatási bíróság döntése után küldi vissza

Az új törvényhatósági bizottság addig nem ülhet össze, amíg a főispáni határozat nem jogerős — A peticionálók valószínűleg nem fognak fellebbezni a közigazgatási bírósághoz

Lukács Predrag főispán határozata, amelyvel elutasította a noviszádi városi választások ellen benyújtott petíciókat, egyáltalában nem teremtett tiszta helyzetet az új törvényhatósági bizottság összehívása ügyében. A főispán ugyanis visszatartotta az összes, a noviszádi választásokra vonatkozó aktákat, jelelő listákat és a megválasztott képviselők névjegyzékét mindaddig, amíg a főispáni határozat nem válik jogerőssé. Ez pedig csak a nyolc napos fellebbezési terminus után válik lehetővé, természetesen csak abban az esetben, ha a peticionálók nem élnek fellebbezési jogukkal a közigazgatási bírósághoz. Utóbbi esetben a főispáni határozat csak a közigazgatási bíróság döntése után válik jogerőssé.

A főispáni határozat következtében az újonnan megválasztott törvényhatósági bizottság egyelőre nem alakulhat meg s nem ülhet össze, mindaddig, amíg vagy a nyolc napos terminus elmúlik s a peticionálók nem fellebbeznek, vagy amíg a közigazgatási bíróság nem mondja ki a döntő határozatot. Mindezekig még senki sincs tisztában azzal, milyen magatartást tanúsítanak a fellebbezők a főispán visszautasító határozatával szemben, csak az egyik peticionáló jelentette ki a „Délbácska” munkatársának, hogy nem kíván élni a fellebbezés jogával, mert maga is sérelmesnek tartaná, ha a hosszú huzavona miatt ismét a helyi kibővített tanács ülne össze tanácskoznival.

Dotlits Szava és Társai, valamint Nacikovics Szlavko és Dinkovics Zarije mindezekig nem nyilatkoztak, fellebbeznek-e a főispán határozata ellen a közigazgatási bírósághoz vagy sem.

A városházán nyert értesülésünk szerint az újabb halasztás nagy elkedvetlenedést idézett elő a tisztviselői körben is, amelyek komolyabb része nem nézi szívesen a folytonos halasztást és bizonytalanságot, amely egyébként súlyosan érinti a tisztviselők érdekeit. A tisztújítás újabb elhalasztása határozottan rossz vért szül a tisztviselők körében s nagy mértékben befolyásolja az adminisztratív ügymenetet is. Többben egyébként tudni vélik, hogy az egyik peticionáló be sem várta a főispán

végzését, hanem a tizenöt napos terminus lejárta után közvetlenül a közigazgatási bírósághoz fordult újabb fellebbezésével.

Teljesen új helyzet állana azonban előbban az esetben, ha a peticionálók ezáltal tudomásul veszik a főispán határozatát és nem élnek fellebbezési jogukkal a közigazgatási bírósághoz. Ez esetben

a főispáni határozat december 10-én jogerőssé válik

s az új törvényhatósági bizottság már december közepén megalakulhat. Erre vonatkozólag illetékes helyen a következő információkat kaptuk:

— Ha december 10-ig senki nem nyújt be fellebbezést a közigazgatási bírósághoz, erről azonnal értesítjük a főispánt és visszakérjük a választásra vonatkozó összes aktákat. Ha ez megtörtént, legkésőbb december 15-én megtartjuk az új képviselőtestületi tagok eskütételét s december 19-én összehívjuk a közgyűlést.

— Teljesen lehetetlennek tartom, hogy a közgyűlés összehívását apró-cseprő kifogások miatt ismét hosszabb terminusra kellene elhalasztani, mikor tudvalevő, hogy az új törvényhatósági bizottságra rendkívül fontos feladatok várnak, amelyeknek végrehajtását az új képviselőtestület vállalta magára. Nem szabad ilyen fontos kérdésekben, amelyek a városi polgárság érdekeit szolgálják, tojástáncot jártatni a paragrafusokkal. Eleget vártunk, amíg a város autonómiához jutott, a legsúlyosabb bűn volna tehát az autonómiával szemben, ha most pártédelesek miatt elgáncsolnánk a törvényhatósági bizottság működését. Ebben az esztendőben már három választáson mentünk keresztül, nem volna tehát opportunus, a polgárságot újabb választási harcoknak kienni, még abban az esetben sem, ha a kormány tényleg azzal a gondolattal foglalkozik, hogy tavasszal az egész országban az új községi törvény alapján kiírja a községi választásokat. A noviszádi képviselőtestületet a polgárság választotta meg s ennek a képviselőtestületnek most dolgozni kell. Más érdekek itt nem jöhetnek tekintetbe.

A vérengző kulpini rendőrt szombaton reggel vitték be Temerinből a noviszádi ügyészségre

Celovszky Samoillót, akinek vérengzéséről tegnap lapunkban beszámoltunk, szombaton hozták be megvasalva az ügyészségre.

Temerinben elkövetett garázdálkodásairól s a dráma lefolyásáról még a következő részleteket sikerült megtudni: Celovszky nem csupán három spriccert ivott, hanem többet is. A kora délutáni órákban a Kalmár-féle vendéglőben megivott társával együtt hat spriccert. Innen Pavlovics Száva jegyzőnek, volt prinpáljának lakására ment, ahol szintén garázdahangon kezdett beszélni, innen azután hamarosan eltávolították. Ezután a „Csillag” korcsmába került, majd összejárta a többi korcsmákat is. Közben ivott pálinkát is. A Schutz féle korcsmában belekötött egy katonaviselő fiatal emberbe, akit arcul is vágott. Ez azonban nem volt rest s visszavágta a pofont. Ekkor a rendőr a browningja után kutatott. Ezalatt a fiatalember elmenekült. Celovszky utána szaladt s utközben újra meg újra belekötött mindenkibe, aki útjába akadt. Így került össze Óvári Mihállyal is, akinek öldö-zése nyomán került be Imhof Mátyás lakásába, ahol azt a magyart kereste, aki őt megötötte.

Itt is sorra pofozta a legényeket. E közben az egyik legény, hogy harcképtelenné tegye, hasba rugta. Erre rántotta elő Celovszky ismét revolverét s lövöldözött. A ha-

lálisan megsebesített Metzinger István az asztalnál ült s amikor a golyó eltalálta, szó nélkül az asztalra bukott.

Celovszky előbb Parcent Ádámot sebesítette meg. Legutoljára Schwáger Katalint vette célba, aki egy sarokban remegve húzódott meg. Kétszer is rálőtt. Egyik golyó a lánya hóna alatt, a másik a válla felett fúródott a falba. Ekkor a leány elájult s összeesett. Ez volt a szerencséje, mert a harmadik golyó így a feje fölött hatolt a falba. A többi legény és leány eközben elmenekült s megérkeztek a csendőrök is, s egyik másik legény és leány szüleit, akik a vérengző fenevadat a már ismert módon ártalmatlanná tették.

Celovszky, Nagyvidai János temerini rendőrt is le akarta löni, golyója azonban megakadt a revolverben s csüörtököt mondott!

Ezt a tettes maga mondta másnap Nagyvidainak s ezzel megdönti azt az állítást, hogy semmire sem emlékszik. Metzinger István, akinek agyát roncsolta össze a koponyán áthatott golyó még él, de eszméjét nem nyerte vissza s életben maradásához kevés a remény.

Parcent Ádámot operációt hajtott végre dr. Machmer Mihály. A golyót eltávolította térdkalácsából s remény van arra, hogy a fiú teljesen épen hever ki s súlyos sebesülést.

Szenássy Harcsi hangversenye.

Tegnap számunkban már megemlékeztünk Szenássy 8-i hangversenyéről és annak szenzációs műsoráról. A műsor fénypontja, Beethoven világírű D dur hegedű versenye még nem is olyan régen probléma volt a legnagyobb hegedűművészek részére is. Még a nyolcvanas évek legelső művészei is, mint „lejátszatlan“-t emlegették ezt a zeneművet. Ezidőtájtban éppugy neveztek „unspielbar“-nak ezt a koncertet, mint ahogy „Mondschein“-nak hívták egyik zongora szonátáját. Nagy feladat tehát Szenássy számára ez a hegedűverseny, de mi, akik annak első tételét már tavalyi Katolikus Kör-beli hangversenyén hallottuk, tisztában vagyunk vele, hogy ezt a feladatot meg is fogja oldani. Éppen ez a művész igazi megnyilatkozása. Nem várja be, míg hivatalos peccséttel ellátva írásban igazolja, hogy ő művész, hanem tradíciókat és tekintélyeket döntve vállalkozik a lehetetlennek látszóra és megoldja azt. Nékünk, a kik meglelt, kiforrott művészekről hallottuk már Beethoven hegedűversenyét és ha lélekben, szívben többet is hallottunk már, nem szabad arról megfeledkeznünk, hogy tizenöt éves gyermekem, szív és lélek másképpen lát és érez, mint a mi évezetektől, szenvedéstől, politikától, kenyérből és tudja isten mi mindentől tönkretett idegeink befolyása alatt álló szemünk, szívünk és ha még van lelkek.

Néhány szó a szivekről

Bácsko petrovozelői tudóstinktól

Most nem a szerelmes szivekről, hanem a szegény gyermekeket szerető szivekről akarok itt néhány sorban megemlékezni.

Két éve történt Petrovozelón, hogy a költéri iskola folyosóján zord, zimankós téli időben a fal mellett sorakoztak a kis I. osztályos pöttyömök által levett facipők. O. G. tanító a többi között egy teljesen talp nélküli fakunplát pillantott meg. (Talán nem arról vették a most oly divatos félcipők mintáját?) A nagylányosságu cipő boldogtalan kis tulajdonosát az osztályból kihívta, hogy mutassa meg, miként használja még a tűzre sem sokat érő, vagy csak a felsőlábbell készítő által csinált talpnélküli kincseit? Egy sovány, vézna, színtelen csont és bőr jött elébe, aki az egyik rongyokkal vastagon beburkolt lábát a talpnélküli, míg a másik fátyolharisnyás lábát a jobbik klumpába illesztette.

Irgalmas Isten! Adj erőt a szegény gyermekek megmentésére! Így könyörgött magában a jó tanító s a szegények érdekében munkába állott. Egy évi fáradhatatlan munka tavaly téle 42 pár facipőt és 16 pár bőrcipőt eredményezett.

Az idén a tisztelendő iskolánövérék is versenyre keltek a szegények felruházásában. A Kis sz. Teréz élete című színdarab előadásával oly sikert arattak, hogy a tiszta jövedelemből veit ruhakelmével, melyet iskolaladón kívül so szor még éjjel is ösmaguk varrtak meg, a múlt szombaton 57 leánykát ruháztak fel s mindegyiknek még fejkendőt is adtak.

Ugyanakkor a tanítónk sem maradt háttérben, mert ő is 31 fiúnak facipőt és téli meleg gypjuhártyát ajándékozott s boldog meglepedéssel bordja még most is szívén azt a takarékbetéli könyvet, melyben 10.000 dinár mint állandó tartaléktöke szerepel, melynek ezután csak a kamatalt fordítja segélyezésre szaporítva azt további gyűjtéssel. Így honosodott meg Petrovozelón egy állandó mozgalom a szegény gyermek nyomorának enyhítésére.

Az elmúlt szombaton ünnepélyes keretek között Szalai Károly esperes urnak a szegénység és irgalmasságról tartott gyönyörű beszéde után osztották ki a ruhákat, cipőket, kendőket és harisnyákat.

— Ideges embereknél és lelkibetegknél az enyhe természetes „Ferenc József” keserűvíz jó emésztést, tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Világhírű ideg orvosok véleménye alapján a Ferenc József víz használata az agy és a gerincvelő súlyos megbetegedéseinél is kiválóan ajánlható. Mindenképp kapható.

KÜLPOLITIKAI FIGYELŐ

Veszélyes játék a háborus tűzcsóvákval

Nagy izgalom a diplomaták közt — Olasz-görög barátság felé — Dél és észak nyugtalankodik Mindenütt háborus veszélyről írnak

Ha akár belföldi lapot veszünk a kézbe, akár külföldit megegyeznek mind abban, hogy a külpolitikai időjelző a viharoson áll. A diplomáciai iratok békét hangzókat kijelentéseit csak lepel, mely mögé meghúzódik a diplomaták rejtett szándéka.

Küzdelem a Balkán hegemoniáért

Alig hogy a jugoszláv-francia szövetségi szerződés megjelent feszült várakozással tekintettek a különféle országok diplomatái Itália felé, ahonnan választ vártak e két ország közt létrejött szerződésre. A válasz hamarabb megjött, mint várták volna. Tirána és Róma, Albánia és Olaszország közt létrejött a katonai szövetség. A Le Temps, Times, Daily Mail, Morningpost Berliner Tageblatt, Popolo d' Italia s a többi külföldi lapok külpolitikai cikkel mind megegyeznek abban, hogy ezzel megindult a harc nyitán a Balkán hegemoniájért Jugoszlávia és Olaszország között.

A Popolo d' Italia hosszú cikkeiben mutatja ki, hogy Albániának milyen szüksége van a 40 millió olasz nemzet támogatására, mert különben Albánia függetlensége elveszett. A nevezett lap tudni véli, hogy az albán határ felé két stratégiai vasutvonal készül, amely Mitrovica—Kursumlja azután Pety és Andrijevica át Montenegrót köti össze Szerbiával s így könnyen szállíthatók a csapatok Montenegróba illetve az Albán határra.

A L' Echo de Paris külpolitikai tudósítója a következtetéseket már tovább viszi s a szerb külpolitikai törekvések irányát úgy körvonalazza, hogy Szerbia egy balkáni Lokaróval megnyeri magának Bulgáriát és szerződést köt Görögországgal a szaloniki kikötőt illetően s ezzel az Albán kérdést is megoldotta, mert Albánia egyedül marad, de egyben biztosítva van a szerb hegemonia is a Balkánon.

Olaszország csalogatja Görögországot

Az olasz lapok lelkesedéssel írnak arról az ünnepségről, amely Hugo Foscolo olasz költő szobrának leleplezése alkalmával Görögországban lefolyt. Az talán nem olyan fontos külpolitikai szempontból, hogy ki volt ez az olasz költő, aki görög anyától és olasz atyától született. Fontos azonban az, hogy ezen az ünnepségen résztvevő olasz részről, Bodrero közoktatásügyi államtitkár, mint az olasz kormány képviselője. A görög kormányt Michalacopoulos külügyminiszter és Nicoludis közoktatásügyi miniszter képviselték.

A jelenlevő személyek külpolitikai jelentőségét emelik a beszédek, amelyek az ünnepélyen mondtak. Bodrero beszédét így fejezte be: „A világ Irigylli Olaszországot és Görögországot, mert Foscolo költő szobránál baráti kezet nyújtanak egymásnak; Irigylli azért,

mert ez a legbiatósabb jele a két nép közötti jóvendőbelli testvériségnek.

Erre a görög külügyminiszter pedig így bókol vissza: Foscolo, a görög olasz vérből való költő, megdönthetetlen bizonyítéka annak, hogy a két nemzet, a béke és az emberiség haladásának előmozdításában közösen munkálkodhatnak.

Erre azután lelkesen tapsoltak még lekeesebben bankettek. Csak az égei tenger hullámai csapkodták hevesebben a görög partokat, amelyeket a külpolitikai viharok előszele ezen az ünnepen huragosan felkorbácsolt. A diplomáciában pedig ezen ünnepséget úgy könyvelik el, mint sakk Szerbiának és harc a Balkán hegemoniáért.

A német veszedelem itt is okvetetlenkedik

A L' Echo de Paris tudósítója meg nem állítja, hogy a francia-jugoszláv szerződést távolabbi szempontok szerint meg ne bírálja s ezen távolabbi szempontok közé a „deutsche Gefahr“ bele ne keverje.

Szerinte a német propaganda és terjeszkedési vágy a Róma és Beograd közötti feszültséget ki akarja használni régi politikai céljaira. Németországnak érdeke, hogy európai konfliktus támadjon és valamely hatalom a mostani helyzetet felborítsa. Ezen esetben Németország nem állna Itália mellé, hanem lenyomulna egész Triesztig s így megvetné lábát az Adriánál. Azután pedig megegyeznek a délszlávokkal abban, hogy a délszlávok és Olaszország közt egy ütköző állam létesüljön.

A francia lap azt is tudni véli, hogy ez ellen a „deutsche Gefahr“ ellen Nincsa a volt jugoszláv külügyminiszter, 1926 tavaszán, meg akarta kötni az olasz-jugoszláv megegyezést. Így folyik a harc a diplomáciában a Balkánért.

Északon is készül valami

Mig délen ilyen diplomáciai események történnek, északon komoly tárgyalások és jegyzékváltások folynak Lengyelország, a Szovjet és Livánia közt. A helyzet komolyságát jellemzi, hogy a Szovjet a lengyeleknek küldött jegyzékében kijelenti, hogy „ha Lengyelország Litvánia ellen katonailag fellépne, úgy a Szovjet ezt nem nézhetné télenül“.

Litvinov, az orosz delegátus, mielőtt Genfbe utazott volna két és fél órát tárgyalt dr. Stressemann német külügyminiszterrel a lengyel-litván kérdéssel. A tárgyalásokról semmi hír sem szivárgott ki. Tény azonban, hogy az angol külügyminisztérium már kézhez vette a lengyel jegyzéket, amelyben a litván lengyel konfliktus elintézését a Népszövetségtől kéri.

Vajjon a német veszély, vagy az olasz veszély-e a nagyobb ki tudja?

(I r.)

Jéggyár épül Sentán.

Sentáról jelentik: Senta város lakosságának, különösen a szentai mészáros és henteseknek régi vágya teljesül pár hét múlva. Ugyanis Sentán eddig nem volt jéggyár s e miatt a meleg időkben a kocsmárosok nem adhattak jeget az italokhoz, a husvágók pedig nem jégelhették a húst. Senta városnak van ugyan jéggyára a sentai közvágóhidon, de ez soha nem működik, mert a hűtőkészülék nem jó s mint legtöbb vidéki városi intézmény nem funkcionál. A jégmizérián segítő most Vass Jenő és Vass Nándor szentai bornagykereskedők fél millió dinár költséggel egy modern jéggyárat építettek, amelyet Németországból hoztattak és „4-es M. Boverla“ készülékkel, „Dietz“ féle nyerolajmotorttal szereltek fel, a jéggyár fagyasztója izolált vaszerkezettel „Bauer“-féle jéggyártó géppel eszközölte a jéggyártást. A jéggyárat a „Karlik“ cég Beograd rendezte be, az alkatrészeket Erdős és Társa novisadi cég szállította. A jéggyár, amelynek

termelési képessége 250 kocsi jég, teljesítőképessége 18 méterháza, egy csapásra megszünteti a jégmizériát. A sentaiak csak hálaival lehetnek a Vass Testvérek cégnek, hogy ezzel a modern gyárral segített a sentai örökös jégmizérián.

Valódi bécsi gázkocsz

szobák fűtésére kapható csakis egyedárusítónál, Krajačević fatelepén Novisad. Telefon 21-65.

APOLLO Utolsó nap!

DAGFIN

9 felvon. monumentalfilm

Paul Wegener — Marcella Alboni — Paul Richter-rel.

Megélenkült az ingatlan forgalom Noviszádon

Nagyobb házvételék és telek eladások

Október és november havában a következő ingatlanok cseréltek gazdát Noviszádon: Hirt Hermann eladta Futaki ut 27 szám alatti házának felerészét Báder Miklánának 200 000 dinárért, Handler Simon Ljubljanszka uccai házát a posta és távírdai alkalmazottak szövetségének 320 000 dinárért, Markicsevics Olga Bogdán ucca 10 sz. házát Brankovics Boskonak 50 000 dinárért, Gajin Mihajlo Szkerlicseva ucca 7 sz. házát Csurscsics Vaszának 87 000 dinárért, Drisler György Vasut ucca 96 számú házát az „Agrária“ szövetkezetnek 180 000 dinárért, Katicus Dusánné szül. Kitzweger Mária a Magyar uccai házát a „Deutsches Volksblatt“ rt-nak 100 000 dinárért, Bajics Luka a noviszádi határban levő földjét Kohut Andrásnak 311 850 dinárért, Schrack Ferenc Báihory uccában levő házát Pinger Péternek 60 000 dinárért, Zilcsics György Temerini ut 95 számú házát Nikolics Zsarkónak 130 000 dinárért, Csurscsics Grnja Vojvoda Supljicka 21 számú házát Ivancsevics Katicának 150 000 dinárért, Bukinac Joca Futaki ut 102 sz. házát Strangarov Kuzmának 285 000 dinárért, Leticus Jovan Szuboticsa ucca 13 sz. házát Leticus Ljubcának 140 000 dinárért, Milosavljevics Szava a Jug Bogdana 5 számú házát Pavlovics Sztevának 122 500 dinárért, dr. Sztakics Labud Szokolcska ucca 14 sz. házát Gajin Mihálnak 39 300 dinárért, Anderle Józsefné Alkotmány ucca 74 sz. házát Pavics Gyurának 120 000 dinárért, Debeljicski Mita Mileicseva uccal házát Lukács Zsigmondnak 500 000 dinárért, Bajics Katalin Massarikova ucca 4 sz. házát Csurscsics Nesztornak 162 500 dinárért, Jojkics Jovanka 3 hold földet Leticus Tomának 54 250 dinárért, Warnusz Jánosné Futaki uti házát Wiederkomm Szuzannának 160 000 dinárért, Hartmann Adámné Epres ucca 68 sz. házát Kamrad Józsefnek 59 000 dinárért, Kereskedelmi és Iparbank Vodnikova ucca 21 sz. házát Klerner Péternek 145 000 dinárért, Janik István Kolodvorszka ucca 1 sz. házának felerészét Boskovics Obrádnak 100 000 dinárért, Rakics Toma Szteljina ucca 4 sz. házát Prodanovics Nikola dr.-nak 96 000 dinárért, Maletics Gyoka Temerini ut 33 sz. házát Gudurics Szvetislávnak 205 000 dinárért, Jankovics Dusán Preradovics ucca 9 sz. házát Jojkics Milankának 105 000 dinárért, Torma Mihály Szalonka ucca 20 sz. házát Bajics Nikolának 100 000 dinárért, Sztuchlik Lajos Vasut ucca 22 sz. házát dr. Schönberger Józsefnek 180 000 dinárért, Hufnagel József Pirost ut 5 sz. házát Hirt Jánosnak 80 000 dinárért, Mojzes Ignác Futaki ut 47 sz. házát Kulka Elzának 80 000 dinárért, Monasevics Dusán Pasicseva ucca 23 sz. házát Ognjanovics Sztevának 300 000 dinárért, Bugarszki Szofia 30 hold földet Vak Mihálnak 600 000 dinárért, Lerch István a telepen levő házát özv. Basa Andrásnének 105 000 dinárért, Sztanojevics Marko Temerini ut 42 sz. házának felerészét Vukovics Perzsának 40 000 dinárért, Mojzes Ignác Futaki ut 47 számú házát Kulka Elzának 150 000 dinárért, Weinberger Mária Szteljina ucca 17 számú házát Rakics Tomának 103 000 dinárért, Georgjevics Mita Kralja Petra ucca 7 számú házának egyyolcad részét Georgjevics Antonának 100 000 dinárért, a noviszádi kereskedőifjak egyesülete Szkerlicseva ucca 27 sz. házát Bukinac Jovannak 131 500 dinárért, Pavec Mihály Ljubljanszka ucca 35 sz. házát Welsz Adámnak 80 000 dinárért, Obradovics Paja 20 hold földet Obradovics Jánosnének 300 000 dinárért, Bicsjar Jovan 25 hold szántóföldet Gyurovka Gyurának 406 000 dinárért.

A földeladás körül bizonyos pangás észlelhető, amely elsősorban a rossz komlótermésnek és a kedvezőtlen gazdasági viszonyoknak tulajdonítható. A legjobb minőségű földért 20 000 dinárt fizettek holdanként.

I^o TŰZIFA

PACIK FATELEP, VÁSÁR-TÉR,

Kisfaludi u. 15. TELEFON 26-10.

Széppé

varázsol

ELIDA

IDEAL-SZAPPAN

Tisztább, enyhébb és sokkal kellemesebb illatu.

Kulai mozaikképek

Kula értékes és érdekes kis hely. Ugy vagyunk vele, mint valami igen tartalmas, de egészen kedvező külsejű növel. Közeledni kell hozzá. Jobban meg kell vele ismerkednünk, hogy felfedezzük egyéniségének szebb és értékesebb oldalát.

Tulnyomóan magyar népében megtalálható a régi maradi, kissé könnyelmű keményfejű, de jólelkű és dolgos magyar eredeti bája és a tisztán látó, haladni akaró józan magyar modernebb tisztelteméltó típusa. A cigánnyal sirva vígadó mulatós és hangos magyarok típusai a régebbi nemzedéknek. Tele vannak ősi magyar temperamentummal. Ha mulatnak — és ezt elég gyakran cselekszik — nagyobb legény nincs náluk a faluban. Am ha kijózanodnak, olyanok mint az édes tej. Egész héten át úgy dolgoznak mint a parancsolat.

A kulai intelligencia haladni vágyó. A magyarság szellemi mozgalmainak élén Berkovits Rezső, dr. Stiefelmajer és dr. Kurz ügyvédek, Knefeli, Hahn Ferenc, Dudás Károly, Gazda Ferenc állanak. Kulturális egyesülete több is van. A kulai iparos dalárda már harminc éve, hogy fönáll. Hahn Ferenc a dalárda kedélyes és agilis elnöke már tizenöt éve, hogy az egyesület élén áll.

A kulai műkedvelők. Külön fejezetet kell írni róluk. Hogy mennyi belső érték, nemes intenció és megbecsülendő törekvés van ezekben a műkedvelőkben, bizonyítja a szép erkölcsi és anyagi eredmény. Láthatatlanul nevel, tanul, segít, támogat, épít és könnyeket töröl ez a lelkes gárda. A darabok nehéz betanítási munkáját Szabadka Aladár, Mathis Kálmán és Art Vilmos szokták végezni. Hü segítőitársai Regecz Károly és Schmidt Ti-

bold. A jó műkedvelők névlistájában a következőkkel találkozunk: Hahn Katica és Mariska, Gombocz Kató, Vollarich Maca. Heicz Ilonka, Arth Irma, Höfner Annuska, Váradai Jolánka, Czencz Juliska, Major Ilonka, Urmauer Katus, May Kató, Prilenski Gizel, Puhálák Matild, Krebsz Erzsike, Szűcs Katica, Eberhardt Toni, Seguljev Neco, Branbler Lajos, Gallo András, Kocz Mihály, Rujer József, Török Sándor, Pacák József, Arth István. A műkedvelők által előadott darabok az utóbbi időben a következők voltak: Gazdag leány, Noszty fiu esete, Felhő Klári. A műkedvelés további működése elé is nagy szeretettel és várakozással tekint a közönség, mely szívébe fogadta őket.

Egy kulai kereskedő szerzői estemre készült a feleségével és türelmetlenül várta a szomszéd szobában, hogy ónagysága elkészüljön a toalettijével. Végre nylik az ajtó és megjelenik az asszony mélyen kivágott estélyi ruhában.

— Milyennek találod a ruhámat? — kérdi kíváncsian.

— Keresem, keresem — mondja a férj végignézve az asszonyt tetőtől-talpig — de egyáltalán nem találom.

Egy kulai ügyvéd meséi előadás után a következőket:

— Az én feleségem igazán gondos és előrelátó. Tegnap például egy tucat különféle színű harisnyát vásárolt azzal az indoklással, hogy még nem tudja milyen színű ruhát vesznek neki és szeretné, ha e harisnyák közül valamelyik illenék a ruhájához.

Iskolai mozi létesített a középiskolai tanulók részére Balubdzsics Mirko a noviszádi fiugimnázium igazgatója

Az „Odeon“-ban tartanak havonta kétszer ismeretterjesztő mozilelőadásokat az ifjuság részére Bevonul a dikciózó gramofon az iskolákba — Diapozitív vetítések a rajzteremben

A mai viszonyok mellett, amikor a mozi egyrészt kártékony, másrészt nevelő hatásáról valószínű csaták folynak a pedagógusok körében, Balubdzsics Mirko, a noviszádi fiugimnázium igazgatója üdvös és a neveletési rendszer szempontjából rendkívül fontos lépésre határozta el magát. Hogy a középiskolai diákság érdeklődését a mozi iránt nemezebb és célszerűbb keretek közé szorítsa, az „Odeon“ mozi tulajdonosával való megállapodás értelmében iskolai mozi létesített Noviszádon, amely lehetővé teszi, hogy az ifjuság olyan szórakozásban részesüljön, amely nemcsak szórakoztató, hanem ismeretterjesztő is. E célból Balubdzsics Mirko igazgató kibérelte az „Odeon“ mozi helyiségét, ahol ezentul kétszer havonta nagyszabású ismeretterjesztő filmek kerülnek előadásra a középiskolai tanulók részére. Eddig a következő filmek sikerült biztosítani az ifjusági előadások részére: „Az égbolt csodái“, „Az őserdő titka“, „Dalmácia, a Nap országa“, „Svájc, Európa paradicsoma“ és „Mexiko csodái“.

Az előadásokon résztvesznek a fiugimnázium és a leányimnázium növendékei, természetesen minimális beléptidij ellenében, amelyet havi 6 dinárban állapítottak meg. Azoknak a szegénysorsu diákoknak, akik a beléptidiját nem tudják megfizetni, a „Vörös Kereszt“ ifjusági bizottsága fedezi a költségeket. Az előadásokat felváltva fogják megírítani, délelőtt és délután s az ismeretterjesztő filmek mellett olyan darabok is kerülnek előadásra, amelyek erkölcsi szempontjából kifogástalanok, de amellet humorosak és szórakoztatók.

Az iskolai mozira vonatkozólag egyébként Balubdzsics Mirko igazgató a következőket mondotta a „Délbácska“ munkatársának:

— Bizonyos nexusba szeretném hozni az iskolában elsajátított ismereteket a mozival, hogy ezáltal is hozzáférhetőbbé, népszerűbbé tegyük az anyagot a tanulók előtt. Az állattantból, növénytanból, biológiából elsajátított anyagot a mozivászonon is bemutatjuk a diáknak, azonkívül bemutatjuk a világ természeti szépségeit, országgrészeket, városokat és mindazt, ami a gyermeket fogékonyra teszi az

A bájos Györi Ilonkának, aki velem jött és fellépett Kulán panaszkodott egyik kulai barátinője sirva:

— A vőlegényem nem akar elvenni. — No azért ne sírj, — felell Györi Ilonka. Hisz olyan vőlegényt, aki nem akar elvenni találsz akár hányat.

Dobler Ernő, a Délbácska mindig vigkedélyű tudósítója meginterjuvált egy neves kulai műkedvelőnőt, aki különben már több tavaszt hagyott a háta mögött. Dobler a következő kérdéssel fordult a művésznőhöz:

— Még egy kérdést művésznő. Mely évben parancsolja, hogy született legyen?

A kulai járásbíróóság előtt történt. Kérdi a bíró a panaszost:

— Miért ütötte pofon a sértettet? Vádlott: Tetszik tudni bíró ur, fizikai előadást tartottam neki és az erőátviteli tanról magyaráztam.

Előadás után beállított hozzám egy öreg bácsika. — Instálom azért gyűttem, hogy tessék belerakni a kulai rossz gyerekeket az újságba, akik annyi csufúságot űznek velünk, hogy mán az mégis csak sok. Egy szobánk van instálom, hol én az asszonyommal egész jól meglegnénk, ha a kölykök éktelen aivalkodása meg nem zavarná nyugodtságunk. Tegnapelőtt azt eszelték ki, hogy biz az egyetlen ablakunkat este a mi lefekvésünk után becsilizték fekete papírossal, úgy, hogy negyvennyolc óráig aludtunk egyfolytában élesen, szomjan. Rakja bele őket instálom a lapba. ...In teljesítet a bácsi kérését. f. j

esztétika iránt. De nemcsak a mozi az, amellyel a gyermekek érdeklődését fel akarjuk kelteni, hanem diapozitív felvételekkel szeretném őket hozzászoktatni az iskolában végzett anyag felkarolására. E célból nagy vetítőgépet rendelünk Németországból, amelyet a gimnázium rajztermében állítunk fel s amelyen német mintára népszerű ismeretterjesztő előadásokat tartunk az ifjuságnak.

— Még egy érdekes újítással próbálunk azonkívül, amellyel a francia nyelvet tanuló gyermekeket akarjuk átsegíteni a kiejtés nehézségein. Egy hatalmas gramofont kapunk Franciaországból, ötven lemezzel, a leghíresebb francia színészek dikciós felvételeivel. Az iskolai oktatásra berendezett lemezek a francia nyelv alapsmeretét és kifogástalan kiejtését ismertetik a tanulókkal, akik majd az iskolában utána mondják a szavakat a gramofonnak s ezáltal szinte beszüggeráljuk a gyermek fülébe a helyes kiejtést. Nálunk ez a módszer talán újdonságszámba megy, de a külföldön már régen be van vezetve és kitünően bevált.

Balubdzsics Mirko igazgató egyébként még több nagyszabású tervvel foglalkozik, amely teljesen új és modern alapra fekteti az iskolai oktatást. Ha az anyagi eszközök megengedik, a noviszádi fiugimnázium rövidesen a külföld leghíresebb középiskoláival veheti fel a versenyt.

— Még sok mindent lehetne csinálni, ami szép, üdvös és hasznos — mondotta az igazgató. Erre a célra azonban az kellene, ami Montecuccolinak is kellett volna a háború folytatásához:

— Pénz, pénz és pénz!

— Olaszország 260 millió lira költséggel csatornát épít Miláno és a Po között. Rómából jelentik: A legfelsőbb közmunkaügyi tanács olyan csatorna építkezésének tervezetét hagyta jóvá, amely Milanot a Póval fogja összekötölni. A csatornát tíz esztendő alatt, 260 millió lira költséggel akarják megépíteni.

Öröm az élet, Radion egymaga mos!

BOLCS KATÓ

Bölcs Kató élvezzi az életét! Nem kinlódik rumplival, dörzsöléssel, — Radionra bizza a mosást. Az helyette elvégzi a munkát! Egymaga, Radion? Igen!

Csakis így mossatok:

»Radiont hideg vízben feloldani! Az előzőleg beázott szennyeset az oldatba tenni, — 20 percig kifőzni, — öblögetni!»

A fehérenemű tiszta, vakítóan fehér lesz! Dörzsölés és rumplizás: haszontalan munka és vesződés! Tönkre teszi úgy a fehéreneműt, mint a kezeket! Vagy tán: megszépít? Radion oxigén által fehérit! Szavaltoltan mentes chlor és egyéb ártalmas vegyszerektől.

Kiméli a ruhát!

Bizarr percek a világtörténetből

I. A világ vége.

(999. dec. 31. éjféli.)

Szörnyű percel... Itt a világ utolsó évének utolsó napja, annak is a rettentő alkonya: jön, percen mindjárt az éjféli nagy pillanat s véle kezdődik a vég, az örök éj, a megsemmisülés. Ugy, ahogy ez előre megmondott. Hogy lesz? Mint lesz? Mindjárt itt lesz! Jaj neked, bűnös emberi lény, a krisztusi jóslat im testet vesz, „égi jelek közt érkezik a nagy iszonyat: az évtizedek rendje, az elemek törvénye, minden visszabukik a sötét khaoszba s vége lesz az emberi nemnek...”

Vae tibi terrae...! Az emberiség észbe kap, de késő. Egy jaj Európa; rettegés üli a sötét földet: nincs tűz, nincs szövémek, mécses se mer gyújtani a halálra szánt siralomvölgyben senki. Sötét Róma is, csak az egy lateráni vár legmagasabb tornyában ég kicsi világ: az utolsó láng, a krisztusi helytartó, a pápa mécsese. Az agg Gerbert barát, a bölcs II. Sylvester áll ott asztronómusi tudós szerzősámjait közt; keze kulcsolt, ajakán fohász, a mennyek csillagsarkát kémleli, melynek most... most mindjárt majd ki kell fordulnia. Mellette a homokóra porszeméi hullnak... Lenn a mélyben nyögve térdel az utcák népe és szinte világagónia az a sirató ének, mely a milleraniszták sárban kuszó, örvénygő felekezetének az ajkáról a magasba jajdul: „Halljad, föld, halljad, tenger, halljad, gögös, bűnös ember, itt a vég, vörös a nap, utolszor nyugszik porba fejed, csillag hull ránk, majd az temet...” Hallja a pápa s szive szemével a sötétben ki a távolba tekint, el a messzeséges Európa sok ezer futamatnyi sirva siró tájaira. Ugy érzi, minden jaj feléje jajdul, úgy érzi, lelke hurja az egész világ nyomorától rezdül... És hiába tördeli kezét: nincs itt segély, a bűnös Ádám-fajzatnak büneiért most csakugyan mindörökre vesznie kell. Jön a nagy Biró, emeli már ítélő kezét...

Gerbert megrázkódik. Jön a Biró, de nem váratlanul. Harminc év óta szaporodnak az intő jelek a század alkonyán. Csillag esik, kométa száll, föld reng s a pestist váltja az éhhalál. Sohase volt még ekkora nyomor a földön! A francia városokban „malacmódra” sült emberhust árulnak; az éhezők már az akasztott latrokat is lelopják a bitőről, a nép füvet, agyagot fal s az utfélen hal... oly bágyadt jajjal,

mint a sipogó madár...“ Sirnak már a templomokban a feszületek is s az emberek iszonyodva kérik: „Meghalt-e Isten...?” De tovább, tovább! Megmondott: a Sátán akkor majd láncát tépi s negyvenkét hónapig fogja ostromolni az Ur egyházát, — megtörtént! Ime szabadon jár a Gonosz, látják világszerte mindenfelé. Látták már itt Rómában is. Az Antikrisztus a Krisztus örökébe merészkedett... Véres árnyak a Vatikánban, Gerbert közvetlen elődeire gondol s térdre roskad. Isten rendelése: ő az utolsó pápa, ő mondja az utolsó imát e földön! A homokórára pillant. Fogy, egyre fogy a porszemek tartalékja. Ezt az imát még el kell mondania, el egy egész veszendő emberiség lelkiüdvéért!

Eszmél a pápa. A szentegyházba siet el. Térdelve várja a jajongó nép, köntösét fogja, abba kapaszkodik. Felzeng a sirató ének a végről, majd cseng, Gerbert az oltár elé borul.

— Domine Jesu, Rex Pie, Rex Clemens, Pie Deus! Az egyszer, egyetlen egyszer még könyörülj a veszendő, bűnös emberiségen!

Halotti csend. Az utolsó percek a világ vége előtt... Nagy, súlyos percek, melyek mint szirt az anyaföldtől, nehezen szakadnak el a kétségbeesett lelkektől. A pápa feltekint, nagy szive e pillanatban az egész emberiséget befogadja és véle dobban. Tovább, még lángolóbb ihlettel könyörög:

— Az egyszer még, Pie Deus...

A nép gyermekké válva, rettegőn ismétli, mellét veri:

— Jók leszünk, megjavulunk...

S a rettegők esküdözve ölelkeznek össze örökszeretetre. De nemcsak ők, — fohászán át Sylvester pápa szive szemével látja, a föld jajongó milliói mint borulnak egymás nyakába világszerte. Az egyetemes rettegés hatása alatt im csoda támad: egy percre, az utolsó percre, szünetel a gyűlölet a földön. A gyilkos, ki ölni akart, elejti törét, a rabló vissza adja, amit rabolt, a fősvény vagyonát osztja, az ellenségek megbékülnek... Pax, itt a világbéke! Nincs immár csak szeretet e földön... A jó pápának könny a szemében:

— Domine, Pie Rex, látod-e? Megjavulnak... az egyszer könyörülj!

Vár. Várnak. A homokóra utolsó porszeme is lehull... Kondul a harang, az utolsó harangszó. Az ezredik évre. Világtételre! Szé-

les e földön nyögve borulva mindenek... a pápa mögött nyögve sugják az ezrek: most, most... Percekig mozdulatlan így a tömeg. A bátrabbak végre nagy félve felsandítanak: „Mi az? Semmi? Még sincs romokban a világ? Még mindig élünk? Igen, élünk, élünk, újra élünk!...”

Gerber átszellemülten ad halálatot ott az oltár előtt: „Könyörüljél, Rex Clemens!” Felkel s úgy érzi, véle együtt az egész emberiség is talpraáll. Megfordul, látja ujjongó népét, hallja Európa millióinak nagy sóhaját s utána a menekült életöröm kitörő rivalgását.

— Népem, várjatok...

Am népe máris tolongva tódul a templomból kifelé. Sylvester felemeli szent kezét:

— Várjatok!... Isten ez egyszer könyörült rajtunk, a világ áll, nincs vége a világnak...

— Látjuk...

— De ti szálljatok magatokba, jók maradjatok!

Am ugyan beszélhet! Tódul a nyáj kifelé s az iménti bárányok ott künn megint csak farkasokká válnak. A halál ihlette szeretet egyetlen perce után az étellel a gyűlölet lesz ismét urrá a földön. A hét főbűn ágaskodik újra. A gyilkos felveszi törét... És az emberiség él, vagyis öl tovább!

A szent aggastyánnak elborul az arca. Fohásza bus:

— Jesu Rex, Te mondtad ott a keresztfán... És ime, még mindig nem tudják és soha is fogják tudni, mit cselekesznek. De azért csak újra és ismét bocsáss meg nekik...

Tetemkoronázás.

(1360.)

A király szól. Szeme szuró, szava gyanakvó:

— Fiam, Dom Pedro, hitvesed, Constantina, már rég meghalt, miért hogy új szövetségre nem lépsz? Portugalliám első infánca vagy, véredből fiut, méltó utódot akarok trónomra. Felelj, miért nem házasodol?

— Felség, nincs akit szeretnék...

— Hazudsz! — toppant a vén Alfonz és ökle emelkedik — tudom, kivel élsz paráznán...

Am mögötte a három ravasz: Pacheco, Coelho, Gonsalver, ők hű tanácsosok: „Méréslet, felség!” A zord király reszked még:

— Meg fogsz házasodni! Parancsolom! El most a szemem elől!

Dom Pedro lóra kap. El a kies Coimbra szerelmesen hívó rengetegébe... Gonsalver a vár ablakából utána néz. Összesugnak ott a király előtt. Coelho vigyorog:

— Tehát utána? És gyilkosainkkal egy-e?

Dom Alfonz felsóhajt. Aztán bólint végre: „Én is veletek megyek!” Ezalatt Dom Pedro már az erdő mélyére ér. Kicsi kastély virágos kertjében az infáns szerelme nyílik ott. A kerti lépcsőn egy más nyakába borulnak. Inés rezzen, a pálma derekába fogódzik:

— Szivem, hisz elvettél Isten szent oltára előtt... Inés de Casto, én hitvesed vagyok! Nem mondtad meg ezt neki?

— Nem mertem, szivem. Eh, majd egyszer máskor... Ölelj most, csókdoddal táplálj!

Suttogó, édes szavak. Két kis gyermek gyűgyög a lábaiknál. A nő megnyugszik, boldogan mész. Tartóztatja a már is vadászatra készülő urát:

— Maradj. Ne menj most farkasra, ne hagyj magamra...

Még évődve teszi hozzá:

— Hátha a farkasok távollétedben itt rámtörnek?

Csók, kacaj, — aztán csattog a patkó, elhal az ekhó, a nő magára marad az erdei csönddel. Édes álmok... Egyszerre nesz. Ki az! Ki hivatlan merhet így az infáns küszöbén belépni? Méltatlankodva kel fel, de mentén térdre is borul: „Felség!” Görcsösen fogja két kicsinyét kezével. A vén Alfonz ádázul förmed rá:

— Cafat, te, ki fiamat bitorlod... Ereszd el azt a két fattyut!

— Felség, hitvese vagyok... Ha rajtam nem, könyörülj két kis unokádon...

A király elfordul. Pacheco lép elő: „Majd mi, felség...” S egy perc múlva messze, messze az erdő mélyén szivettépő jajsikolyra rezzen az infáns. „Az Inés hangja! Vissza, haza! Egy vér a jó szügye, mire a kastély elé toppan: „Mi ez? Senki, senki, halott a csend s a márvány lépcsőn egy véres halott. Dom Pedro felordít, Inés mellé rogyik. Reáborul: a tetemre ma, holnap a koporsóra, aztán a templomi sirra faragott márványszoborra. Ott, a fekvő szobor lábánál imádkozik mindennap, de ámenje nem megbocsátás, nem irgalom, hanem bosszura való nagy fogadalom:

— Vére szálljon a gyilkosokra!

S a kiontott vér furcsa méreg: mentől jobban hül, annál jobban éget. Tán égeti a vén Alfonzot; a nép suttogva vitáz: ebbe hal-

na bele? Mert meghal, s az ország felkiált: „Éljen Pedro király!” Az infáns trónra lép s keze láncot csörget. Első szava:

— Azt a három gazt előmbel!

Futnak... Ám hiába, Pachecot Aragonban éri utól a király töre, a másik kettőt Castilla ura, Kegyetlen Péter adja ki Portugálnak. Jaj nektek, Coelho, Gonsalver! Király a bakótok; maga Dom Pedro tüzesíti a vasat kinzástokra, — ő maga pörköli testetek. És folyton kérdez: éltek még? Érzitek-e, a maga kezével a seben át mint tépi ki lüktető sziveteket? Rettenő bosszu... Halottak végre. A király felnéz a tetemek mellől: „Ki az? Ki meri sajnálni a gyilkosokat? Tán hangos még a rágalom szava...?” Dom Pedro zordan néz körül birodalmában. És Castanhedába rendeli a lázongó országbárókat.

Jönnek a nemesek, érkeznek, de azon az éjjelen bizony nyugtot nem lehetnek. Egyre felriadnak: furcsa nesz, mi e kopácsolás? Száz szövétnék a templomban, ott lázasan sűrögnek, kriptát nyitnak, koporsót bontanak... Mi lesz? Reggelre trombita szól, csak előre, urak, be a király elé a palotába! Mennek, mennek, a komor gót ivék alatt, egyszerre gyökeret ver a lábuk. Amott a baldakhin, allatta gyertyák közt kettős aranytrón... Oh, borzalom, ketten ülnek rajta. Ketten? Igen, balra palástos király díszben koronásan Dom Pedro s jobbra tőle... iszonyat...! Ki az, mi az ott jobbra tőle?

Fekve félig egy siri lehelletű meredt tetem ijeszt a drágaköves székekben. Porlik a brokát, csontváz a kéz, a szakadt szemfedő alatt halálfő... Szörnyű enyészet, férges lakomája, ott nyüzsögnek a biborpárnán. Szegény Inés te ki egykor oly szép voltál... De annál éöbben él oldalán ura, a király. Szeme villám s parancsa menyörgés, ahogy a szoborra dermedt bárókra mered:

— Lázadók, térdre mind! Ti gyermekek, ide anyátok mellé! Érsek, a feszületet elém, hadd esküdjem meg rá: én e halottat, Donna Inés de Castrot Braganza templomában nőül vettem volt, Isten engem úgy segéljen! Hallottátok? Királynétok, e tetem és én im koronámat a fejére teszem, mint koronázáskor illik, ti most öt tisztelve, uraljátok, kézcsokkal udvaroljátok...! Mi az? Haboztok?

Nem mernek habozni. Jönnek már sorban, Térdre! A zsebkendőt arcukhoz emelik s az enyészetes kéz fölé hajolnak... Az ország ünnepélyesen kezet csókol a királynévá lett halottnak...

DIVATTUDOSÍTÓ

Tea és költemények.

Vannak összejövetelek teával, aprósüteménnyel, trics-tracscsal, vagy teával, süteménnyel és modern táncokkal, miért ne lehetne összejövetelet tartani teával, süteménnyel és költemények olvasásával? Így beszélt egy jó öreg barátom, ki tea ivás, sütemény evés címén magaköré gyűjti a fiatalokat, hogy szavaltassa velük a mi drága, gazdag magyar irodalmunk modern, új, és régebbi kincseit. Ebben a szalonban hol sok a virág, vigan pattog a kályha tüze, a fiatalok szavalnak, álomba ringatóan vagy tüzesen, hizelgően, pajkosan, vagy győztes csengő hangon. Új divat ez? Egyáltalán nem. És nem is kellene csodálni, ha ez a divat épen a mi városunkból indulna el győztes útjára, hogy meghódítsa a vidéket, a legkisebb falut is. A divatnak megvan a maga pályafutása ciklus-a, úgy a szalonok szokásaiban, mint a frivol ruházatkodásban, díszítésben.

Micsoda neveltséges egy divat, kiabálja a fülembé szánakozó mosoly kíséretében Mancí barátom. Ha mégis a tea körül néger táncokat járnának; de verseket hallgatni —! Komolyan gondold, hogy az összehívottakat érdekelné fogja az ilyesmi? A meghívást elfogadják, elmennek mert nincs más dolguk, vagy mert látni akarják X urat Y hölgyet, hogy magukat mutogassák, vagy méginkább, hogy szabadjárja engedjék csipős, rosszindulatú megjegyzéseiket. Látom őket minden előadott vers után, a kezüket tapsra emelve s a legyező mögött összenézve, a fauteuilök mögött cs-portosulni, a mindenhez értők, mindent legjobban tudók fölényes mosolyával, hogy megkezdjék rosszindulatu kritikájukat: „Ah micsoda merészség!

Ezek versek! Rimek ezek! Ez az üresség! És micsoda hang! Megnézted jól X-nét mikor a futurista verset szavalta? Mond inkább, hogy énekelte. És a spenót színű ruhája. És a sóvárgó szeméi! stb.” Hallani fogsz ilyen, és még ennél sokkal csinosabb megjegyzéseket is!

És azután?

Az emberi természet így van alkotva. Irigy, féltékeny, rágalmazó és kritizáló. Ezen nem tudsz változtatni. Mindezeket a megjegyzéseket hallani fogod az üresek, mindig unatkozó társaságában. És végre, ha a te idegeidet izgatja a versek meghallgatása, egyszerűen ne menj el az ilyen estére; és ha mégis elmész, mert valahova csak kell menni, hát csinálj jó arcot a rossz költeményekhez.

Az igazsághoz hiven verseket hallgatni nem az utolsó szellemi élvezet.

A versek ideálok. El kell ismernem, hogy néhány költőnek egy kissé elkoptatott az ideálja, nem valami nemes, sem nem fenkölt, a szárnyai kissé megnyirbáltak, és mégis; ez is ideál, jól vagy kevésbé kifejezett, jól vagy kevésbé jól átértett.

A férfiak és a nők, de különösen a nők, mert ők finomabban érzékenyek, mert ők a titokzatos álmoktól miket képzeletükben dédelgetnek többet várnak, kik gyakran szükségét érzik annak, hogy magukat ringattassák egy megnevezhetetlen érzelműl mi elviszi őket messze ettől a kicsinyes köznap világtól. Egy dallam, egy költemény, elragadja őket. A felhők közé? Igen, kétségkívül. Az éterbe? Igen, újra igen. Minden esetre magasabbra, a magasságokba, hol a nagy szél fúj, mely mindent megtisztít. Ők nem hatolnak be az értelmébe

VILÁGOS FEJ
CSAK
Dr. OETKER-BACKIN
SÜTŐPORRAL SÜT!

A 104 receptet tartalmazó könyvet kívánatra ingyen és bérmentve megküldi!

Dr. Oetker d. z. o. z., Maribor

féle képes receptkönyv, 200 elsőrangú recepttel, 51 képpel. Ára 5 dinár. Mindenütt kapható, esetleg közvetlenül

Dr. Oetkernél, Maribor.

annak az ideálnak, mely szárnyát veri a tökéletlen versekben. Nem tesz semmit! A léleknek van egy bizonyos ismeretlen felfogó képessége. És a magasságok zenéje felemeli, megtisztítja őket anélkül hogy ezt észrevennék.

— Itt van körülbelül mind az, mit feleltem a kis szeles Mancí barátomnak.

És én továbbra is járnok fogok a kedves öreg barátomhoz, hallgatni a verseket és roppogtatni az apró süteményeket.

Egy párisi.

Tizian bosszúja. Tizian lakomára gyűjtötte tisztelőit s a vendégek pompásan érezték magukat nála. De mikor megtudták, hogy a vendégség nem került sokba, nevettek a lakomát meg a házigazdájukat is. Tizian ezért a renaissance korába illő emlékezetes bosszút állt rajtuk. Újabb ünnepre hívta meg vendégeit. Azok azt hitték, hogy a nagy festő helyre fogja pótolni mindazt, amit az előbbi lakomán elmulasztott s valami rendkívüliséget vártak. Seregestől érkeztek a vendégek. De semmi nyoma bármily előkészületnek! Csak a kandallóban ég vigan a tűz. A feszültség tetőfokára hág; mindenki csodát vár.

— Uraim — szólott ekkor Tizian a vendégeihez. — Ti csak az ünnep költségét becsültétek, nem pedig a társas együttlértékét. Nézzetek ide!

Felragad egy diszruhát, V. Károly császár ajándékát, melynek értékét 5000 zecchinóra becsülték, aztán leveszi a festőállványról egy épp akkor befejezett képét, összegöngyölgeti mind a kettőt s a ruhát a képpel együtt a tűzbe veti.

— Nem vonom kétségbe, urak — így folytatja azután —, hogy tetszéstekre szolgált ünnepem s hogy velem megelégedve hagyjátok el házamat. Isten veletek, az ünnep véget ért.

A sors játéka. Két ikernővér, ki egymástól háromezer mérföldnyire él, londoni újságok jelentése szerint, ugyanegy napon hozott a világra két gyermeket. A nővérek egyike, Bartramné, ki leánykori nevén mint Juliette Hall Compton, filmsztár volt Amerikában, ezidő szerint Londonban lakik, másika, M. Coblentzené, Baltimoreban. A két ikernővért zsenge gyermekkoruktól fogva belső lelkirokonosság fűzte egymáshoz, ami közös élményeiknek meglepő összetalálkozása által jutott ismételve is külső kifejezésre. Például Bartramné két évvel ezelőtt súlyos idegsokkot kapott s ugyanakkor a nővére is nagy betegségen esett át. Nevezetesen, hogy a két nővér ugyanegy időben léptek titkos házasságra s ugyanazon az egy napon járultak az oltár elé.

HIREK

A legújabb recept

A lapokban olvasom, hogy az ausztráliai Salamon szigeteken a benszülött négerrek korszakalkotó cselekményre vetemedtek. A négerrek ugyanis ugyanabban a betegségben szenvednek mint fehér fajtársak nem fizetnek adót. Itt is huzták halasztották az adófizetést s amikor a Salamon szigeti fiáncdrekció megelégedte a nagy huzavonát, végrehajtót küldött ki a néger falvakba. Az egyik faluban azután az az épületes történet, hogy a négerrek fogságba ejtették a végrehajtót, levágták, megsütötték és megették. A végrehajtó kíséretében levő fiskálisokat és egyéb hivatalos személyeket ugyanaz a sors érte, a négerrek gulyást aprítottak belőlük.

Lám a néger kultura mennyivel előrehaladtabb stádiumban van, mint a miénk. A szegény éhes nyám-nyám nem sokat tekerorizál s egy csapásra két legyet öl: nem fizet adót és jóllakik. Pedig nálunk sincsenek rosszabb állapotok, mint a Salamon szigeteken, azaz a különbséggel, hogy a mi fajta emberünk megelégszik a rozsráttal meg a karmenádállal, a néger pedig friss végrehajtó pájsliban leli gyönyörét. Tessék csak elképzelni, mi történe, ha a noviszádi adóalany minden végrehajtót felfalna, ez esetben bizony egyebet sem csinálna reggeltől estig csak végrehajtó pecsenyét lakmározna. Szegény Rupp Gyula életéért egy fityinget sem adnék. Reggelre, ebédre, uzsonnára, vacsorára egy-egy szelet exekutori felsőt, végrehajtói borjuvesés és árverezői rostélyos.

Most, amikor kocsival állítanak be az urak az adóhátralékos ipséhez, mennyire incsiklandozó annak a gondolata is, hogy szöröstül-böröstül felfaljuk a végrehajtót. Valóban ideálisabb megoldást el sem képzelhetünk az adórendszer épületes viszontagságai körül. A dísznótor pénzbe kerül, a végrehajtó lakoma semmi. A fécit pedig az: nem fizetünk adót, ingyen ebédelünk és megszabadultunk a végrehajtótól.

Csak egyetlenegy kérdés aggaszt, ha el-sajátítjuk a salamoni benszülöttek kulturáját: vajjon meddig bírjuk a nehéz kosztot? Nem lesz-e epehólyaggyulladás vagy májtágulás a bő étkezés következménye? Vagy nem tulrágós-e a végrehajtó busa?

Eddig csak nagyokat nyeltünk, ha a végrehajtó megjelent a házuknál, vajjon tudjuk-e majd lenvelni is a kemény falatot? K. A.

Ma este fél 9-kor

1927. December 4. Vasárnap

Róm. kath: *Borbála*. Protestáns: *Borbála*. Gör. kel: (Nov. 21.) *Boldogasszony avatása*. A nap kel 7 óra 29 perckor, nyugszik 4 óra 10 perckor. A hold kel 2 óra 5 perckor, nyugszik 1 óra 32 perckor.

Időjárás: (A petrovaradlni katonai meteorológiai állomás jelentése.) Az egész országban borús, ködös idő várható erősebb szél nélkül, valószínűleg kevés hóval. A hőmérséklet nem változik lényegesen. Noviszádon csendes, borús idő várható, kevés köddel. A hőmérséklet minimuma $-3\text{ }^{\circ}\text{C}$, maximuma $+4\text{ }^{\circ}\text{C}$.

— Az összes nyugdíjas tanítók tanítóknak és tanítóözvegyek, kik a noviszádi pénzügyigazgatóságnál veszik fel a nyugdíjukat, saját érdekükben haladéktalanul jelentkezzenek a noviszádi tanfelügyelőségnél (Jevrejska u. 6.) nyugdíjuknak koronáról dinárra való átvételére céljából.

ELSŐRENDÜ TÜZIFÁT

vágya és hasítva, sziléziai diókokszot, porosz kockaszemet legolcsóbban házhoz szállítanak **Schwarz Testvérek**, Ribnji trg 11. Telefon 20-09.

— Rakics Radenko főkapitányhelyettes elfoglalta hivatalát. Rakics Radenko főkapitányhelyettes, a bűnügyi osztály vezetője súlyos betegségéből fölépült s a tegnapi napon ismét elfoglalta hivatalát. A főkapitányhelyettes felgyógyulása alkalmával számosan üdvözölték. Malencsics Rodoljub rendőrkapitányt, aki Rakics Radenko betegsége tartamára a bűnügyi osztályt vezette, a főkapitány a rendőrlégenység parancsnokává nevezte ki. Malencsics kapitány már átvette az újonnan kreált ügyosztály vezetését.

— Advent esti istentiszteletek a református templomban. Ma, vasárnap este 6 órakor a helybeli lelkész tart előadást „Jézus az áldott orvos” címen. Énekel a Bibliakör. — Holnap, hétfőn este 7 órakor Benkő Viktor sombori lelkész és egyházmegyei belmisszionárius prédikál. Énekel az egyházi dalárda.

— A népegyetem előadása. Szerdán, december 7 én délután hat órai kezdettel Szubotica Kamenkoné fog előadást tartani a Matica Szrpazka helyiségében „A bolsevista és jugoszláv fenimizmusról”. A belépés díjtalan.

HAROLD LLOYD

még csak ma az

ODEON-ban!

— Új szövetségi cukorgyár Szomborban. A bácskal cukortermelők 15 millió dinárral új cukorgyárat alapítottak Szomborban. A gyár berendezését a brünni vagon és gépgyár szállítja. Az új gyár 1928 júliusára elkészül úgy, hogy a jövő évi kampányban már dolgozik.

Tüzifát, szenet, kokszot

legjobb minőségben, legolcsóbban, vagon, öl és kiló-tételekben azonnal házhoz szállít:

LIGNUM, Braća Popović
Novisad, Mali Liman. Tel. 25-85.

— Hatóságsériésért tizenöt nap. A noviszádi törvényszék tegnap 15 nap elzárásra ítélte Nenadov Láza palánkal földmivest, mert szidalmazta a hatóságokat és a törvényt.

NEM NŐSÜLÖK

— Lourdesi Szűz Mária szobor az örmény templomban. Az örmény katolikus templomban csütörtökön, december 8-án, Szep-
lőtelen Fogantatás ünnepén, reggel 9 órakor német nyelvű rövid szentbeszéd után az új Lourdesi (Lurdi) Szűz Mária szobrot ünnepélyesen megáldják. Ugyanezen ünnep délutánján 4 órakor Szentség kitéttel három napi ájtatosság kezdődik Szűz Mária tiszteletére. Az ájtatosság pénteken és szombaton is tart. Szeretettel kérjük az ájtatos hívőket, hogy virágokkal és gyertyákkal a lurdi barlangot mindig feldíszíteni sziveskedjenek.

— Dr. Greuling több évi bel- és külföldi kórházi gyakorlat után, rendelését megkezdte Novisadon Kralja Petra u. 25. szám alatt. (Korzo mozi). 3883 1-5

— Felhívás a vojvodina nyugdíjasokhoz! A tagsági díjak befizetése december 4 én d. u. 2 órakor a Maros féle vendéglőben fog megtörténni. — Az elnökeég.

MIKULÁSRA vegyen képeskönyvet, mesekönyvet

PAPYRUS-nál Novisad, Jevrejska u. 7.

Sohasem látott nagy választék!

— Dr. Matić Milán ügyvéd, Novi Sad, Irodáját WILSON TÉR 5 szám alá helyezte át. 3878 1-3

Belépő szó a „Szent Grimasz”-hoz

Alig egy éve annak, hogy Fekete Lajos Béklyózi Erők Feltámadása című verskötete a Bácska virágban szegény, tunyaságban gazdag fekete földjéből kivirágzott. Alig egy éve, — s a szokatlanul mély, téli álmába szenderedett vajdasági humuszt egy újabb varázsige, egy újabb kúrtharsanás ébresztgeti: a Szent Grimasz...

Fekete Lajos előbbi verseiben a meg-rabolt ifjuság mély szomorúsága örvénylett s a fájdalomban megnevesedett emberse-
retet jaldult fel egészen szokatlan pogány-
áhitattal.

Új verseiben pedig belevetette magát a mindannyiunkértvaló életküzdelembe és lázongó, libegő szavakat kovácsolt csata-
kláltásul az emberért vívott tusák „előre”-je gyanánt. Nagyon világos, hogy az ilyenmód felfakadó lira mondanivalói már a verslibre laza formáit is fenyegetik és az alkotó ön-
kényébe aláztatodnak. Fekete azok közé a lankadatlan erejű fiatal harcosok közé tar-
tozik a magyar lírában, aki a féligakarók sápadt sorfala között a lehetetlennel szem-
ben is fegyvert talál: egy ünneplő arcfinto-
ritást, szent grimaszt az újabb közdelemig.

Sajnálunk kell Fekete Lajost, a vé-
rünköl szakadt vérünket, hogy a részvét-
lenség ama szomorú földjére szakadt, amit
Bácskának, néha Kánaánnak szeretnek ne-
vezni azok, akiknek álma, reménye nem ér
fel tovább a buzakévéket ellő fekete földek
szereteténél. Mi azért testvéri nevén szólítjuk
erdélyi hegyeink ellundt flát, kinek üzenete
nekünk is szól: a Szent Grimasz!

(Kolozsvár)

barján.

— Eljegyzés. Klein Erzsike és Láhm Miklós (Nove Sóve) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

— Jótékony hívek bevezetik a vil-
lanyvilágítást a temerini templomba. Az
elmúlt év folyamán, amidőn Temeribe be-
vezették a villanyvilágítást, mindenhová jutott
villany, csak a templomba és a plébániára
nem. Jótékonyágukról ismert hívek most gon-
doskodnak arról, hogy a villanyt a templomba
is bevezessék. Egyelőre özv. Kovács Ferencné
Lukács Anna vezettette be, illetve kapcsolta
be a villanyvezetékét, ezenkívül két lusztert
is felszereltet a saját költségén. A követésre
mélto példát mások is utánozni akarják, s re-
mény van arra, hogy nemcsak a templom
de a plébánia is ki lesz villannyal
világítva.

— Gumi-fűzők és haskötőkben nagy
választék Barth L. fűzőtermében Zrinyi Péter-
ulica 17. (Fűzők mérték szerint).

a SLOBODA-ban

— Olaszország hitele elbirja a Mus-
solini elleni merényletről terjesztett ko-
holmányokat. Rómából jelentik: Az elmúlt
napokban itzadei manipulációs célzattal Euró-
pa nagyobb városaiban azt a mesterséges hírt
terjesztették, hogy Mussolini olasz miniszterel-
nök ellen merényletet követte el. A hírről
kapcsolatosan a Popolo d' Italia a következő-
ket írja: Ennek a gazemberségnek forrását
könnyen meg lehet állapítani és célja is nyil-
vánvaló. Ezzel a méltatlan machinációval szem-
ben áll az a tény, hogy Olaszország hitele
elbirja az ilyen üzemeket és ezek a híreszte-
lések csak azt érték el, hogy a bel és külföl-
dön valsmennyi olasz lelkileg méginkább a
duce mellé áll.

Valódi porosz szalon kőszén

szobafűtésre, portmentes, kapható csakis **Krajače-
vić** fatelepen Novisad, Strand-ut. — Telefon 21-65.

— Eredeti Dr. Jaeger-féle gyapju-
alsóruha és minden más fajta triko-téli fehér-
nemű legolcsóbban kapható a „Harisnya-
királynál” Klein Jenőnél Noviszád, Vel. Becs-
kerec és Senta.

Családi esemény miatt zárva

A noviszádi kereskedők — már esztendőök óta — a rossz konjunkturára panaszkodnak. Nem mennek az üzletek, nincsenek vevők, nincs pénz és nincs kereset. Körülbelül hasonló hangnemből panaszkodnak az ország többi városainak a kereskedői is mindenütt nagy az elkeseredés a türethetetlen gazdasági viszonyok miatt. A Vajdaságban talán a legtürethetlenebb a helyzet Noviszádon, ahol a kereskedők naprosszat az üres boltajtó előtt lesik a vevőket. Hiába nógatják őket szép szóval, finoman a legválogatottabb invitáló kifejezésekkel, a vevő csak az árakat és a kirakatoikat nézi, de nem jutna eszébe bekukucskálni az üzlet belsejébe, ahol pedig gyönyörű összeállításban terpeszkednek a szebbnél szebb sifonok, vásznak, szövetek, kesztyűk, pulloverek, és hasonló inyciklandozó drágaságok.

Ezek előrebocsátásával mindenki csak természetesnek találja, ha a nagy üzleti pangás idején a kereskedők reggeltől estig egyfolytában, szakadatlanul nyitva tartanak üzleteiket, nátha mégis csak bevetődik valaki a szép cifra boltokba és megveszi feleségének, fiának vagy anyósának a karácsonyi vagy mikulási ajándékot. Ez volna legalább a logika, de nem úgy a valóság.

Az utóbbi napokban ugyanis mindinkább feltűnnek a zárt redőnyök az üzletek előtt. Itt is zárva, ott is zárva. A vevő csak a fejét csóválja, nézegeti a cégtáblát s rendszerint így morfondíroz magában:

— Ejnye, de jó dolguk van a kereskedőknek! Becsukják a boltot, annyi a munkájuk! Pedig ahogy is „annyi a munkájuk”. A legtöbb esetben az üzlet ajtajára ragasztott kis cédula nyújt felvilágosítást az üzletzárás miatt.

„Családi esemény miatt zárva”

Rendszerint ezt olvassuk le róla. Itt-ott haláleset az üzletzárás oka. Rendben van. De vannak aztán furcsább magyarázatok is. Az egyik Jevrejska uccal üzletben a tulajdonos ujszülött fia „barmicvéje” miatt zárta be az üzletét, egy Pasics uccal üzlettulajdonos a „szvecsár” miatt eresztette le az üzlet redőnyét, másutt a kereskedő „elutazott bevásárolni” s még a segédet is szélnék eresztette, mert nem bízott bennük.

A napokban egy főuccai üzlet előtt álltam meg. Az is zárva volt s a redőnyön a szokásos cédula: „Családi esemény miatt zárva”. Amikor azután a közelebbi részletek iránt érdeklődtem, az egyik segéd, akl ott ólálkodott az üzlet előtt, így válaszolt:

— Hja kérem, az ur dísznót vágatott s most dísznótoron van!

Igy nézünk mi ki. A legujabb forgalmi variáció: Dísznótor, mint családi esemény. Hát nem vagyunk boldog emberek?

K. A.

— Hatalmas sikerűnek ígérkezik a NAK mai Nem nőülők előadása. Az előjelek után látni, a teljes siker jegyében zajlik le a NAK műkedvelőinek ma esti előadása. Szenes Béla kitűnő vígjátékának főpróbáját péntek este tartották meg és a szereplőknek a főpróbán mutatott kitűnő alakítása előjele volt annak a hatalmas sikernek, amely a ma esti előadást követni fogja. A mai előadást pontban fél kilenckor kezdik meg a Szloboda nagytermében.

— A tüzelőanyag megtakarítás a Radionál erősen számbajon, ha a havi nagymosás helyett minden héten egyszer-kétszer az ebéd főzése közben főzzük ki a szennyest Radionban. A tulajdonképeni nagymosás így teljesen elesik. A ruhát beáztatni, kifőzni, öblögetni, szárítani — ebből áll az egész, más munka nem szükséges.

Hafa Solid harisnyák

BRAČA SCHÖNBERGER-nél, Novisad, Jevrejska ulica 6. szám.

— Szerémi tűzifa Stamler fatelepen olcsó napi áron. Telefon 23-56.

— Lustig Lajos váltóüzletében f. hó 2.-án a következő sorsjegyek nyertek: 4000 din. 20446. — 2000 din. 59877, 87467, 111433. — 500 din. 2612, 8640, 658, 14528, 16519, 20560, 570, 583, 27562, 31603, 34650, 697, 37227, 38928, 992, 45864, 46530, 549, 52552, 589, 57922, 962, 62443, 492, 66910, 915, 71486, 72615, 75351, 86518, 537, 593, 87407, 477, 90306, 95322, 98210, 219, 286, 103366, 373, 395, 107850, 873, 899, 111488, 112182, 540, 118038, 119008, 010, 120281, 556, 121350, 374, 385, 122026, 123250, 269, 439, 464. — Fenti nyeremények azonnal kifizettettek készpénzben vagy pótsorsjegyekben. Huzás még december 7-ig tart.

Tűzifa Szén

Prima szerémi tűzifa vágva, hasítva, házhöz szállítva, felsőszelezi diós koks. Porosz darabos szalon kocs. Retorta faszén száraz, pormentes, legolcsóbb árban, vagontelepekben is kapható

Vinkovits fatelepen

Novi Sad, Örmény-ut. — Tel. 22-57.

— Nem nőülők 3 felvonásos vígjáték bemutatása a Szlobodában, ma pontosan fél 9 órakor. Pénztárnyitás a Szlobodában este 7 órakor. Álló és diákjegy is kapható.

Manikűr 10 dinár. Tanácsokkal költségmentesen szolgál.

FEMINA párisi szépségápoló intézet, Novisad, Petra Zrinjskog ulica 31. Vállal elektromos uton való szőrtelenítést, valamint kellemetlen hajszálak eltávolítását. Megszüntet mindennemű kiütéseket, szeplőt, izzadást, hajkorpát stb. Ajánl speciális cikkeket a szépségápolásra. Arcmasszázs bőrtisztítással 20 dinár. Mindennemű foltok eltávolítása, vizitenként 15 dinár.

— A román nemzeti parasztpárt visszautasította a koalíciós ajánlatot. Bukarestből jelentik: A lapok közlése szerint, a nemzeti parasztpárt elutasító választ adott a liberális pártnak, a két párt együttműködését felajánló indítványára. Mánia állítólag hajlandó a liberális párttal való koalícióra későbbi időpontban. Ragaszkodik azonban ahhoz, hogy a választásokat parasztpárti kormány hajtsa végre és hogy a választások a nép szabad akaratának terrormentes megnyilvánulásai legyenek. Politikai körökben általános az a vélemény, hogy Bratianu ebbe nem fog belemenni és a liberális kormány a történet után, az új választások kiharását sem fogja szorgalmazni.

Hétfőn kezdődik az APOLLO-ban

A nászéjszaka

Lily Damita—Harry Liedtke

— A novisádi Merkur Bank és Váltó üzlet sorsjegyvásárlóinak szerencséje. A folyó XIV. osztálysorsjáték húzásán a noviszádi Papp György Merkur bank és váltóüzlet sorsjegyelnek vevői fokozott szerencse kíséri, amennyiben számtalan kisebb nyeremény mellett eddig a következő nagy összegeket nyerték: 9149 sz. 200.000 Din. 9125 sz. 20.000 din., 85753 sz. 40.000 din., 85709 sz. 30.000 dinárt.

A dinár örfolyamai

Budapesten 10.01—10.07 (pengőben), Berlinben 7.31—7.33, Bécsben 12.35—12.41, Londonban 2.77, Milánóban —, Prágában 58.75—59.25, Newyorkban —.

Zürich

Páris 20.40.50, London 2530.275, Newyork 518.35, Brüsszel 72.50, Milánó 28.16.5, Amsterdam 209.57.5, Berlin 123.89, Bécs 73.10.5, Budapest 90.72.50, Szófia 3.74.50, Prága 15.36.50, Varsó 58.15, Beograd 9.13, Bukarest 3.20.—.

SPORT

Ma délután 2 óra 15 perckor:

Zemuni A. S. K.—Vojvodina

Barátságos mérkőzés, Karagyorgye pályán

Ha a Vojvodina, a multvasárnap jól szerepelt együttesét állítja ki a mai mérkőzésre, úgy a zemuniaknak kevés kilátásuk lehet a győzelemre. A noviszádi pirosfehérek győzelme azonban csak abban az esetben következhet be, ha a csapat játéka is eléri a multvasárnapit, ellenkező esetben könnyen meglepetést szerezhet Zemun sokszoros bajnoksapata. A ZASK csapatának a csatársor a főerőssége, amely nyilván alapos munkára fogja készíteni a Vojvodina masszív védelmét. Sok gólról nem igen lehet kilátás, mert a Vojvodina csatársora az utóbbi hetek során nem érte el formája tetőfokát. Minimális gólarányú noviszádi győzelmet várunk.

RÁDIO MŰSOR

Vasárnap, december 4

Budapest (557.5) 10: Zenésmise az egyetemteri templomból. 12: Szimfónikus zenekari hangverseny a Zeneművészeti Főiskola kupolaterméből. 15.30: A Ferencváros—Slavia és a Hungaria—Bástya-mérkőzések félideje. 16.45: A Ferencváros—Slavia és a Hungaria—Bástya mérkőzések végeredménye. Utána: Az Operaház tagjaiból alakult kamarazenekar hangversenye. 18: Előadás a Studióból. Három egyfelvonásos. 1. „A kérők”. Vígjáték. Irta: Kisfaludy Sándor. 2. „A regény vége”. Vígjáték. Irta: Henry Murger. 3. „A kalend”. Dramolett. Irta: Makai Emil és Szécsi Ferenc. 20: Sporteredmények. 21: Kamarazene. 22.30: Pogány Boy's jazz-band.

Bécs (517.2, 577) — Graz (357.1) — Innsbruck (294.1). — Klagenfurt (272.7) 10.30: Orgonahangverseny, 11: A bécsi Symphonieorchester hangversenye. 19: Buxbaum-puertett, kamarazene. 20: „Thomas Paine”, Hans Johst vígjátékának közvetítése.

Berlin (483.9, 566). Königsbrunn (1250). Stettin (236). 11.30: 20: 20.30: Hangverseny.

Bern (411). 13: 22.05: Aerni Kursaal hangversenyeinek közvetítése.

Milano (546). 17: 20.45: Zenekari hangverseny. 23: Táncczene.

München (535.7). — Nürnberg (303). 15: Hangversenytrío. 17: Schrammelzene. 18.30: Heine-dalok. 20: „Lengyelvér”, operett három felvonásban (O. Nedbal). 22.30: Gramofonzene.

Prága (348.9). 10.30: 12: 16: 19.15: 21.30: 22.20: Hangversenyátvitel.

Hétfő, december 5

Budapest (555.6) 19.30: A Filharmoniai Társaság tagjaiból alakult kamarazenekar hangversenye a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. 22.30: Az Ostende kávéházából Vörös Feri és különleges hármass zenekarának hangversenye.

Bécs (517.2, 577). — Graz 357.1). — Innsbruck (394.7). — Klagenfurt (272.7). 11. 16:15. Hangverseny. 20.05: Bécsi népzenei történeti előadás. A híres hangverseny- és báltermek, szórakozó helyek bemutatása zenei képekben.

Prága (348.9). 11: 12.05: 16.30: A bázli zenekar hangversenye. 20: Atvitel Brünnből: A brünni filharmonikus egyesület énekkari hangversenye. 22.20: Gramofónhangverseny.

Az állami osztálysorsjegyek főelárusítóhelye

PAPP GYÖRGY

„MERKUR” Bank- és Váltóüzlet

Novisad, Kralja Petra 29. Telefon 22-40.

Külföldre utazóknak valóták minden mennyiségben.

Noviszádi terménytőzsde
(Hivatalos jegyzések)

Buza, bácskai, uj, 77-78 kg-os d. k. kötés 300-302.50, bácskai, 78-79 kg-os d. k. kötés 302.50-305, bácskai, Tisza 79-80 kg-os, d. k. 305-305.5, bánáti 78-79 kg-os, d. k. kötés 295-297.50, szerémi, 78-79 kg-os, d. k. kötés 300-302.50. Rozs, bácskai, 72, 2% d. k. kötés 290-295 Arpa, bácskai, 65-66 kg, d. k. kötés 245-250, bácskai 68-69 kg-os, d. k. kötés 265-270, szerémi, 65-66 kg-os, d. k. kötés 245-250. Zab, bácskai, d. k. kötés 242.50-245, szerémi, d. k. kötés 242.50-245. Tengeri, bácskai, d. k. kötés 224-226, bácskai, uj, min. garant. d. k. kötés 210-212.50, bácskai, XII-l. d. k. kötés 215-217.50, bácskai, uj, I III Indija par. d. k. kötés 227.5-227.5, bácskai, uj III-IV. d. k. kötés 235-237.5, bácskai, fehér, kötés 222.50-225 bánáti uj, min. gar. d. k. kötés 210-212.50, bánáti, XII-l. Vrsac par. d. k. kötés 215-217.50, szerémi, uj, min. gar. d. k. kötés 210-212.50, szerémi, uj, XII-l. d. k. kötés 215-217.50, szerémi, szárított d. k. kötés 220-225, szerémi uj, III-IV. d. k. kötés 235-237.50. Buzelliszt, bácskai, pullás gg. és g d. k. kötés 425-435, bácskai, 2. sz. kenyérliszt d. k. kötés 405-412.50, bácskai, 5. sz. kenyérliszt d. k. kötés 385-395, bácskai, 6. sz. kenyérliszt d. k. kötés 317.50-325, bácskai, 7. sz. kenyérliszt d. k. kötés 260-270, bácskai, 8. sz. takarmányliszt d. k. kötés 200-205. Buzakorpa, bácskai jutásákban, d. k. kötés 180-185, szerémi, buza, jutásákban d. k. kötés 180-185, szlavóniai, jutásákban, d. k. kötés 180-185, B b, bácskai uj, 2-3%, fehér, d. k. 360-370, szerémi, fehér 2-3 százalékos, d. k. kötés 360-370, fehér, uj, kézzelválogatott, d. k. kötés 375-380 Irányzat: szilárd.

Szerkesztésért és kiadásért felel
TOMÁN SÁNDOR

HIRDETÉSEK

A legujabb, kizárólag bécsi készítményű női kabátok, valamint szörmebundák a legolcsóbban

PLATZ

konfekciós üzletében kaphatók
Novisad, Kralja Petra ulica 30. szám.

Jobb házból való leány

kiszolgálónak és egy fiu tanoncnak
felvételik. D. Panić cukrász, Jevrejska 15.

ZONGORÁK és PIANINOK
elsőrangú gyártmány nagyválasztékban

TRUPPEL BÉLA

hangszerkészítőnél Novi Sad,
Dunavska ulica 17. és Željeznička ul. 31.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyszintén bel- és külföldi quintiszta hurokban. Eladás nagyban és kicsinyben. - javításokat és hangolásokkal elvállal
Lawn tennis rakett eladás és rakettjavítás

Apró hirdetések

Egy szó 1 dinár, VASTAG BETŰ 2 dinár, a legkisebb apró hirdetés 10 dinár.

ELADÁS

Legjobb minőségű RÉZ-MOSÓÚST és KATLAN, PÁLINKAFŐZŐ ŰSTÖK legnagyobb választékban MALOČIĆ VASO-nál Novisad, Kisačka u. 32. 17-1-0

Aki jól venni vagy eladni akar: HÁZAT, TELEKET, FÖLDET, forduljon bizalommal Forgalmi R. T. Novisad, Jevrejska 14. (Novisadi Takarékpénztár) Eladók szükség esetén ELŐLEGET kaphatnak. 1967-1-25

Egy jó karbon levő TÉLIKABÁT olcsón eladó Zrinyi Péter 10. Böhmnél.

WERTHEIM KASSA 6-os számú eladó. Cim a kiadóban. 3884 1-

RELIEF festék és minden hozzávaló kapható Garamszeghy Dezsőnél, Novi Vrbas. 3601-1-20

KAMENICI KAPUN kívüli uj telkeken lévő 19. számú házam, mely áll 2 szoba, konyha, előszoba, éléskamrából, dec. 15-től kiadó. Bővebbet Boros Györgynél, Darányi-telep 61. szám I. csoport. 3862-1-2

ELADÓ 50 darab egy és két évi nemesített nyári barack, őszi barack és ringló. Eladás csak a kertből. Miroszavjevics Veljko esperes, Uspenska 16. 3861-1-2

HÁZ ELADÓ kedvező fizetési feltételek mellett. Lakás átvehető. Slijučina (Szalonka) u. 8. sz. alatt. Ügynökök díjaztatnak. 3841-1-6

Filz és bársony KALAPOK olcsón kaphatók. Filz kalapok javítását olcsón vállalja Salon Ruža, Pašičeva 17. 3896-1-1

Világ vallásai

két kötetes hatalmas munka, számos mélynyomású képpel havi részletre kapható

KARDOS
hirdetőkiváltat
könyvosztályában,
Novisad,
Vilsonov trg 7.

KERESLET

FIGYELEM! Képvisezők, akik értékpapírok eladásával foglalkozni akarnak JELENTKEZZENEK AZONNAL saját érdekükben! Uj, szenzációs kedvezmények, amelyet egyetlenegy pénzintézet sem nyújt. Csak nálunk fényes, állandó kereset! Zorics és Pivcsevics, Split Mar-montova 3. 3880 1-3

Egy ASZTALOS TANONC felvétetik Lenkey Imre asztalosnál N. Sad Uspenska 12. 3881 1-

FELVESZÜNK magas jutalékos, fixmos alapon Novisad, Subotica, Pančevo és Sombor városokban üzletszerző tisztviselőket. Ajánlatok curriculum vitae-vel „Biztosító” jellegre e lap kiadójába kéretnek. 3832-1-5

UTAZÓNÖK vagy ügy-nökök, minden nőnek nélkülözhetetlen tolette cikk eladásához, magas jutalék vagy fixfizetéssel. Érdeklődni „Kifizető” jellegre a kiadóban.

KIADÓ

KÖZPONTBAN uj házban 3 szobás lakás azonnal kiadó. Érdeklődni lehet: Dr. Tabaković ügyvédnél, Novisad Laze Telečkog ul. 14. 3860 1-

Egy elegáns, modern 4 szobás LAKÁS központi fűtéssel, fürdőszoba és az összes mellék helyiségekkel a belvárosban azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 3863 1-2

CSINOSAN BUTORÓZOTT egyágas szoba a mali limanon Vojvodjanska ucca 19 alatt december 15-re kiadó. 3897 1-

2 ÜZLETHELYISÉG, egy szoba, konyha stb. azonnal KIADÓ Malčić szobónál. 3707-0

ÁLLÁST KERES

Üveg és porcellán KERESKEDŐ SEGÉD aki az üvegezéshez is ért azonnali belépésre állást keres, esetleg hasonló szakmába vidékre is elmenne. Cim a 'Délbácska kiadóban. 3869 1-3

HÁZVEZETŐNÖK vagy SZAKÁCSNÖK ajánlkozik az összes házi teendők elvégzésére jó bizonyítványokkal rendelkező 36-éves magános nő. Szíves megkeresések Kralja Aleksandra 21. alatt a házmesternél. 3885 1-

DISZNÓVÁGÁST privát házaknál vállalom. Cim: Njegoševa ul. 9. 3851-1-3

KERESKEDŐ SEGÉD 25 éves komoly munkakerő jó elárúsító, beszél szerbül, magyarul és németül, bármilyen szakmában alkalmazást keres Cim a kiadóban. 3867 1-

VEGYES

SZÉPSÉGÁPOLÁS! Minden nőnek érdeke, ha arca üde és nincsenek kellemetlen hajszálai, miteszszerei és pattanásai. Végzek vibrációs arc, valamint test villanykezeléseket Nemačka ul. 7. szám alatti lakáson. Vidéki tanítványok kiképzését elfogadom. Szükségű Ignác. 3850-1-3

HIRDETÉSEKET felvesz a „Délbácska” kiadóhivatala, Trg Oslobođenja 3. Wagner-palota, az udvarban balra. - Telefon 21-37.

Világszabadalom
„ZEPHIR”
fatüzelésű, légfűtéses folytonégő kályha.

Tartóssága örökös!
Többéves garancia!
10 fűt 1 szobát 24 kiló fával órán át
Gyártja:
„ZEPHIR”
kályhagyár
SUBOTICA.
Novi Sadon egyedárusító:
SAVA NIŠEVIĆ, vaskereskedő.

Fekete és emailrozott
TAKARÉKTŰZHELYEKET

minden nagyságban ajánl
konkurencia nélkül
Greinitz d.d. pre Em. Dietzgen Fiai
Novisad, Dunavska ul. 38.

Géplakatos-műhely,
teljes berendezéssel és megfelelő gépekkel.
Noviszádon más vállalkozás miatt
jutányosan eladó.
Cim SCHMOLKA hirdetőirodában
3871 Novisad, Jevrejska 7. 1-2

Elsőrendű étkező
BURGONYA
100 kg-ként D. 140.- és 160.-
házhoz szállítva. Ugyanott
VÖRÖSHAGYMA.
A. Simon, Ustavska (Alkotmány) u. 41.

„GOLGOTA”
Temetkezési Vállalatom
bármilyen temetkezési ügyeket, valamint exhumálásokat, szállítást bármely vidékről (külföldről is) a legnagyobb figyelemmel és pontossággal a legszolidabb árak mellett eszközöl.
Id. Lenkey Imre, Novisad.
Uspenska u. 12 szám.

Brill

A cipőkrémek gyöngye

Eladom petrovaradini házamat,

amely tíz percnyire van az új hidtól, fűszerkereskedéssel vagy anélkül. A ház különösen olyan börtormelőknek alkalmas, akinek Szerémben szőlője van.

S. Krstić, Petrovaradin.

A város központjában, a Kr. Alexandra ul. 9. számú házban kiadó

egy nagy raktár és nagy pince

Bővebb felvilágosítás a Kr. Alexandra ul. 11. számú házból kapható.

SINGER VARRÓGÉP

BOURNE & COMP. NOVISADON

Ingyenes műhímezési tanfolyamot tart, amelyen minden egyes nő résztvehet, akinek Singer varrógépe van. A tanfolyam Ustavka ul. 29. szám alatt lesz megtartva. Kezdődik e hó 5-én és tart ameddig szükségesnek látszik.

2 szoba, előszoba, konyha, fürdőszoba és többi mellékhelyiségekből álló

Lakás kiadó

Cím: REKLAM hirdetőiroda NOVISAD, 3882 Vilson-tér 7. 1-2

14 karátos aranyárut,

órákat stb. igen olcsón vásárolhat

Krausz Samu ékszerész

és órásnál Novisad, Kralja Petra u. 7. szám. Tegyen próbát!

FOTOCINKOGRAFIJA

KUNOV ZAVOD KLISEJA

Prizrenska u. 15. BEOGRAD Prizrenska u. 15.

Készíti a legfinomabb kivitelű kliséket. - A legolcsóbb árak. - Gyors szállítás. - Sürgős rendelések a következő címre kértnek:

BEOGRAD-VOZDOVAC

ul. Vojvoda Stepe 86.

Nagyobb kifutó fiu

azonnal felvétetik. Cím meg tudható

Kardos hirdetővállalatnál, Vilsonov trg 7.

NAGYFEJEŐ KÉZIMUNKA ÖZLETE

NOVISAD, JEVREJSKA U. 9. SZ.

Előnyömda. Kézi és géphímző terem. Gomb-áthuzás. Nagy választék a legújabb függöny, Storr miljö, futó, ágyterítő és ágygarnitúrák, fehérnemű és a legdivatosabb ruhaminták előnyomtatása és hímzése-kézi és gépszur túllhímzés, endlizés, diszpárna montirozás és perzsa szőnyeg nyírása (stuccolás) Sport zászlók készítése. Teljes keletgyék készítése hozott anyagból is. Nagy választék **kézi kiölti csipkékben** és kézimunka kellékekben.

Jutányos árak! Pontos kiszolgálás!

NOVISADI TAKARÉKPÉNZTÁR

Rendszeresített, apró megtakarítással heti 1 Din. részjegyenkénti befizetés mellett 4 év után jelentékeny tőkéhez juthat. Takarékbetétek kétszeres hasznót (kamatot) hoznak. Kivehetők: felmondással, vagy pedig felmondás nélkül.

M. SZ.
NOVI SAD
JEVREJSKA UL. 14

Lombard (zálog) osztályunk árura és mindennemű nem romlandó tárgyra kölcsönt folyósít, amivel mindenkinek az előre nem látott szükséglete esetén gyors segílyt nyújt. - Gyors segíly pedig kétszeres segíly.

PEIKERT és NEUROHR

villamossági és mechanikai szakműhely
NOVISAD, PRIMORSKA UL. 21.

Vállalunk mindennemű villanyvilágítási és erőátviteli munkákat, forgó és egyenáramu Dinamogépek és motorok javítását és újratekercselését. Csengő és telefonberendezéseket. Speciális autóvilágítási javítóműhely. Autódynamók és Anlasserek javítása és újratekercselése jótállás mellett. Autó és Rádió akkumulátorok javítása és töltése. Eladó több különféle használt villamos motor és dynamó.

Komplett üzleti portál

vasredőnyel és kirakat ablakokkal, valamint teljes üzletberendezés olcsón eladó. Közlebbi részletek **Popics Milán gyógyszerárában**, Pasiceva 13. 3879-1-3

Ez a jó reklám!

mert aki olvassa, az tudni fogja, hogy jó reklámot Önnek csak az tud kidolgozni, aki saját magának jó reklámot csinál

Vojvodina Kereskedelmi
Ügynökség és Hirdető Iroda
Novisad, Kr. Petra 29. Tel. 25-82

Két szobából álló

irodának megfelelő utcai helyiség a város központjában január 1-re kerestetik. Ajánlatok

Anglo Jugoslavensko Petrojejsko A. D.
Ipostava Novisad, Telefon 2391. címre kértnek.

WEIFERT

Pancsevói speciális Karácsonyi Tápsör

á la Salvator, máttól kezdve üvegekben és hordókban kapható Weifert beogradi sörlerakatánál

Krstić i Grossmann

Novisad, Uspenska ul. 5.

Karácsonyi és Ujévi képeslevelező lapokat

minden nyelven, szép mintákba szortirozva 100 darabonként 60.— Dinárért ajánl

Zima i Drug

papirkereskedése **Novisad**, Pasiceva ulica 11. 5 drb mintát 4 Din. előzetes beküldése mellett zárt levélben **franko** küldünk kizárólag viszonteladóknak

RÉZMŰÁRUK ÁRUSÍTÁSA LEGKEDVEZŐBB

FIZETÉSI FELTÉTELEK MELLETT csakis

„ELITA”

NOVISAD, Mileticseva 19. sz.

alatt ujonnan alapított gyári lerakotnál.

Első kézből eredeti gyári áron kaphatók:

elsőrendű férfi és női szövetek, vásznak, sifonok, zefirek és selymek.

Mindennemű **divatáru** és **ruházkodási és háztartási cikkek** leg-gazdagabb választékban, legdivatosabb, legjobb minőségben legalacsonyabb áron, legkedvezőbb részlet-fizetési feltételek mellett. 3264 1-12

A CITY CUKRÁSZDÁBAN máttól kezdve a legfrissebb sütemények

Mignon és kuglerok

darabja 2 dinár csomagolva

Jó kályhát akar?

Akkor kizárólag a szakemberhez

Karlo Sántha kályháshoz

kell fordulnia, Futaki-ut 29. Elvállal minden e szakmába eső javításokat, vas- és központi kályhák samotozását.

Szolid ár! Pontos kiszolgálás!

Kocsis kerestetik

Cím: **Schmolka hirdetőirodában**, Jevrejska 13.

BEOGRAD vagy NOVISAD

teljesen mindegy, hogy hol, mert mindkét üzletünkben a

KARÁCSONYI KIÁRUSÍTÁS

már e hó 28-án **kezdődött**, mely alkalommal tekintettel a nehéz gazdasági viszonyokra, az összes raktáron lévő árukat, u. m.: **NŐI RIPS KÖPPENYEK** minden színben és faconban, **SZŐRMEKABÁTOK** a perziától a silskinig, **FÉRFI PALETOK** és **BUNDÁK**, **FIU** és **GYERMEKRUHÁK** és **KABÁTOK** s mindennemű **SZŐRMEK** feltűnő olcsó árban kerülnek eladásra. A n. b. vevőközöniséget felkérjük, sziveskedjenek raktárainkat **VÉTELKÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL** megtekinteni, hol meggyőződhetnek, hogy nemcsak reklámról van szó. — Kiténő tisztelettel

ROTH MANO és FIAI

BEOGRAD Kralja Milana 54. — NOVISAD Trg Oslobođenja 3. (Wagner-palota)